

ALBINA

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU, P. Gârboviceanu, G. Coșbuc, Gen. P. V. Năsturel,
Gh. Adamescu, I. Otescu, P. Dulfu, V. S. Moga, N. Nicolaescu,
Gr. Teodossiu, C. C. Pop-Tașcă

Abonamentul în țară pe an . . . lei 5   Abonam. în străinătate pe an lei 8
" " " " 6 luni " 3   Un număr . . . . . 15 bani

Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile nepublicate se ard

Redacțiunea își rezervă dreptul ca, din articolele ce nu se vor putea publica în întregime, să dea numai extrase sau rezumate.

SUMARUL:

I. N., Serbările dela Blaj.
Sofia Nădejde, Fericiți cei săraci cu duhul că a lor este împărăția cerurilor.
Ionel Barincescu, O călătorie prin Bucovina. *Cu pluta pe Bistrița.*
Alex. Țintariu, Opinel.
Gh. Gheoldum, Lumina la sate.
P. Dulfu și Fl. Cristescu, Pășania lui Pandeluș. Clopoțelul caprei.

DIN ZIARE ȘI REVISTE: „La nature“. Meșteșugul facerii focului.
(*Cu 5 ilustrațiuni*).—Despre alcoolism.—Clopoțelul dela trenurile spaniole.

CRONICA: Starea agricolă. — Informațiuni. — Publicațiuni. — Licitățuni.
C. I. Focșăneanu, Scrisoare către redacție.

ILUSTRAȚIUNI:

Cu turma mică — de pe tablouri de N. Grigorescu.
Calea Griviței — vedere din București.

PAGINA GLUMEATĂ:

Sfat bun, (*Cu ilustrațiune*).

ACTIVITATEA SOCIALĂ A PREOȚILOR ȘI INVĂȚĂTORILOR:

Preotul I. C. Beldie, Monografia comunei Jorăști, Covurlui (Urmare).
Irimia Popescu, Cuvântare ținută la ședința aniversară a băncii populare „Caraimanul“ din Brezele-Prahova.
Bilanțul băncii „Caraimanul“.
Muzeu și expoziții în București.
D. Gh. Zaharia, Îmbunătățirea vitelor țărănești prin cooperative.

SERBĂRILE DELA BLAJ

De Sântă Măria mare, Românii din Ungaria s'au adunat la Blaj serbând împlinirea a 50 de ani dela înființarea „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“.

Zeci de mii de Români, preoți, învățători, advocați, doctori, negustori și industriași și mai ales o mulțime nenumărată de țerani din munte și dela șes s'au adunat în Capitala intelectuală a Românilor de supt Coroana Ungariei, la Blaj.

Tot în orașelul acesta, al Blajului, mic în întindere, dar mare, nu numai pentru Românii din Ungaria, dar pentru tot neamul românesc, s'au adunat Românii la 1848, pe locul zis de-atunci Câmpia libertății, de-au aretat împăratului credință nestrămutată către tron, dar totodată și cererile nației române de-a fi socotită de-opotrivă în drepturi cu ceialalți locuitori mai noi decât ea pe pământul strămoșesc.

Tot în Blaj s'a înființat în 1861 Asociațiunea, a cărei putere de viață a dovedit adevărul vechiu că, deși la lucruri bune, puțini se adună, dar mult pot puținii buni împreună. Deosebirea este înse că puțini, în adevăr, au fost acei Români luminați cari au alcătuit acum cincizeci de ani societatea. Dar cu timpul numărul lor a crescut, societatea s'a întins în toate ținuturile locuite de Români, răspândind lumină, dând povețe înțelepte, îndemnând la muncă aprigă, la economie, la păstrarea limbei și obiceiurilor strămoșești. Abia câțiva, peste o sută, au fost înființătorii Asociațiunei, care astăzi numără la 14.000 de membri, cea mai mare parte țerani.

Cei cari s'au înscris în Asociațiune la 23 Octomvrie 1861. au dat 7.028 de florini, 40 crăițari și 2 galbeni, adică vreo 14.000 de lei. Mai mult au dat cei doi arhieri, Alexandru Sterea Șuluț 2.000 de florini și episcopul Andrei Șaguna, 1.050. Andreiu Mocioni de Foen s'a înscris și a dat 200 de florini, Emanuel Gojdu, comitele suprem al Orașului, de-asemena. Din Bucovina s'a înscris Eudoxiu Hurmuzachi; iar din România Ioan Maiorescu și fiul lui, Ardeleni și ei, dar trăitori aci la noi.

Dăm câte-vă din vorbele ce-a rostit Andreiu Șaguna cu prilejul înființării Asociațiunei:

„Iată, d-lor, a sosit ziua cea dorită pentru înființarea unei Asociațiuni, care să aibă de problemă „literatura română și cultura poporului român“. Mărturisesc sincer convingerea mea că problema Asociațiunei noastre o caracterizez pe cât de nobilă și frumoasă

și unică în felul său — astăzi în întreaga noastră națiune din toate părțile unde se află ea, — pe atât de serioasă și grea pentru că cere o perseverență de fier și un sacrificiu din inimă“.

„Așa a început cuvântarea. Iată și cum a încheiat'o:

„Masa dulcii maicei noastre este pregătită pentru oaspeți mulți; maica noastră a fost până-acum îmbrăcată în doliu, dar de-acum înainte se îmbracă de nuntă și pofteste la masă pe toți fiii săi, ca să strălucească și ea în casa și cu casa sa și să înnoiască pe fiii săi, precum se înnoiesc tineretele vulturului“.

Românii de dincolo sunt unii creștini ortodoksi resăriteni ca și noi, alții înse s'au unit cu Bisereca Romei, sunt uniți: cunosc pe Papa de cap al Biserecei lor. Unirea aceasta s'a făcut pe după începutul veacului al XVIII-lea. Prigonirea împotriva biserecei românești ortodoxe era așa de crâncenă, Românii se puteau așa de anevoe lumina, în cât unii frunțași ai lor n'au văzut altă scăpare decât unirea cu Roma. În adevăr le-a folosit pasul acesta nu numai celor uniți, ci și celor remași în legea veche, căci tinerii cari s'au dus de-au învățat la Roma, s'au întors plini de mândrie că Românii sunt urmașii Romanilor, că limba românească s'a făcut din cea latină. Au căutat deci să cultive limba română și să cerceteze istoria Românilor dela cucerirea Daciei până în zilele lor. adunând din arhivele și bibliotecile din Roma, din Viena, din Ungaria și din țerile române, toate știrile privitoare la trecutul nostru și al popoarelor cu cari am trăit împreună sau am fost în atingere.

Românii de dincolo prin cercetările lor asupra limbei și istoriei Românilor au trezit și pe cei cari dormitau în Moldova și Muntenia supt jugul rușinos al fanarioților. Gh. Lazăr, la începutul veacului al XIX-lea, în Muntenia și Simeon Barnuțiu, mai târziu, în Moldova, împreună cu alții de mâna a doua, au dat în bold vieței naționale, Românilor din principatele dunărene.

Se pregătea astfel mișcarea de înfrățire pentru păstrarea limbei și obiceiurilor celor bune strămoșești, mișcare ce acum însuflețește pe Românii luminați de pretutindene din Carpații de miazănoapte până în Grecia și din Caucazia până la Tisa și Istria.

De altfel legături vechi și neîntrerupte au fost întotdeauna între Românii din Moldova și Muntenia și cei din Ardeal, Maramureș și Banat. În veacul al XVI-lea găsim cărți bisericești românești, tipărite în Ardeal, răspândindu-se și dincoace de Carpați, de pildă ale lui Coresi. Mai târziu tipărituri muntenești și moldovenești au căutat dincolo de munți, de pildă Pravila lui Matei Basarab, zisă „Indreptarea legei“, Biblia lui Ștefan Vodă și Viețile sfinților de Dosoftei.

Dar Unirea unei părți din Românii de dincolo cu Roma a avut și urmări rele: între Românii ortodocși și cei uniți s'a încuibat ură și vrăjmășie, iar unii frunțași au mers mai departe decât se hotărâse la facerea Unirei; de bună voie sau siliți, e altă întrebare. Acest reu, înse, pare acuma înlăturat, căci în Asoціаțiune au lucrat și lucrează de o potrivă Uniții și ortodocșii, iar

acum la Blaj poporul a putut vedea pe capii celor două biserici luând parte la aceeași slujbă sfântă și lucrând în cea mai desăvârșită înțelegere. Pilda e bună și va fi de folos și pentru țerani, le va arăta că pe uniți, trebuie să-i privească tot ca frați, de cari îi leagă graiul românesc, istoria neamului, suferințele îndurate împreună, aceleași obiceiuri și aceeași artă națională.

Invățătura ce trebuie să tragem dela frații noștri de dincolo este că trebuie să punem interesele culturii naționale mai pe sus de orice: ele să nu cunoască nici granițe politice, nici granițe religioase, nici graniți sociale. Pentru apărarea acestor interese trebuie să călcăm peste orice patimi și interese individuale.

Noi Românii din România liberă, cari știm ce se petrece la frații de peste munți, cari au avut poate și fericirea de-a fi oaspeți la serbarea lor din orașul dintre cele două Târnave, trebuie să ne dăm seama că țeranii români dela noi, din nefericire, nu sunt nici atât de luminați și nici nu stau așa de bine în privința priceperii gospodărești și a avuției, ca țeranii români din Ungaria.

Avem datorie, noi, toți cei cari ne-am luminat, să lucrăm cu sârguință la înălțarea țeranului nostru, să-l facem să ajungă, deocamdată, măcar pe aceeași treaptă de civilizație pe care se află cei din Ungaria și Austria.

„Asociațiunea“ fraților de dincolo a lucrat nu numai pentru păstrarea limbei românești, nu numai pentru înființarea de școli primare, gimnazii și școli de meserii pentru tineri, dar și la răspândirea luminei între cei trecuți mult de vârsta școlii. Supt îndemnul „Asociațiunii“ s'au înființat pretutindene bănci românești, cari au ajutat la întărirea Românilor, cumpărând moșii, ajutând la înființarea de școli și de ateliere.

Tot „Asociațiunea“ a dat îndemnul înființării Muzeului de artă națională în Sibiu, unde se află adunate comori adevărate de arta țeranilor și țerancelor de dincolo. În Muzeul din Sibiu poți admira cusăturile și țesăturile românești, tot felul de mobile și de unelte lucrate din lemn săpat; dar totodată aceste lucruri de artă aruncă lumina cea mai vie asupra istoriei mai vechi a poporului nostru. Pe temeiul acestei arte țărănești, pe temeiul culturii păstrate în popor, vom putea da culturii europene pecete românească, precum au făcut alte neamuri înainte mergătoare nouă ca: Norvegienii, Suedezii și alții.

Cu drept cuvânt s'a pus mare temeiul pe Societatea pentru înființarea de teatru românesc la Românii de peste munți, căci teatrul bun este școală înaltă cetățenească și națională.

Vom sfârși stăruind asupra înțelepciunii frunțașilor noștri de dincolo, cari au înțeles că trebuie să-și caute înălțarea în lăuntrul statelor, unde împrejurările vremii i-au adus a se afla, și că orice încercare de irredentism, osândită dela început la neizbândă, le poate face numai reu.

Să ne păzim deci și noi a nu le îngreuia, prin manifestații ne la locul lor și neînțelepte, lupta anevoioasă ce au de purtat.

Avem dreptul și datoria de-a lucra la înființarea și păstrarea

unității culturale naționale a Românilor de pretutindene; A voi sau a încerca mai mult ar fi a da armă primejdioasă în mâna celor cari ne sunt dușmani, fie pentru că așa le cer interesele, fie pentru că nu-și dau seamă în deajuns de nevoea ce avem a fi uniți și înțeleși, fără deosebire de nație și religie, toți locuitorii din Austro-Ungari, Germania și România întru apărarea intereselor civilizației și chiar a putinței — pentru noi în deosebi, Români, — de a duce o viață neatârnată.

I. N.

„Fericiti cei săraci cu duhul că a lor este împărăția cerului“

Iată una di'ntre acele fericiri, pe care mulți o înțeleg greșit, închipuindu-și c'a fi sărac cu duhul înseamnă a fi prost, a nu pricepe lumea, a se lăsa obijduit și călcat în picioare de toți. Nu așa este înțelesul adevărat al vorbeii Mântuitorului, care, pe deoparte, căută să 'mblânzească inimile aspre ale bogaților și atotputernicilor; iar pe de alta mângăia pe obijduiți, ușurându-le suferințele și împilările.

Cuvintele, cu mersul vremii, își schimbă înțelesul după felul de-a simți și gândi al celor ce au a le rosti; dar trăesc mai departe. Tot astfel povețele mari filosofice și religioase dăinuiesc prin veacuri. Unele sunt atât de potrivite simțirilor și firei omenești, încât vor rămâne veșnic, ca toate lucrurile înalte întemeiate pe adâncul sufletului și inimei.

Sărac cu duhul nu înseamnă prost. Acesta nu poate fi de folos nici lui nici altora; ci: care se mulțumește cu ce poate agonisi puterile lui trupești și sufletești, care nu are năzuinți mai presus de puțința sa; căci din acestea es toate relele, toate nenorocirile și toate păcatele. Cu drept cuvânt, nu pot avea fericire cei cari nu sunt săraci cu duhul, ci mereu își iscodesc cerinți nouă.

Morala creștină arată deslușit că omul e dator a-și îngriji nu numai de suflet, dar și de trup, adică a umbla curat, precum și a-și îndestula cerințele spre a fi sănătos. Toate astea omul muncitor și cuminte le poate împlini prin munca sa cinstită, ducând viață cumpătată. Dacă nu știe a-și înfrâna poftele, mereu rămnește ce vede la alții, — cari au moștenit averi sau pe cari norocul i-a slujit mai bine ori ei singuri au fost mai îndemânateci și mai pricepuți de au mai mult decât ce este neapărat trebuitor.

Zavistnicul se face rob poftelor, nu mai è sărac cu duhul, ci bogat în dorinți mai pe sus de puteri. Nenumărate rele și nenorociri izvoresc din această bogăție de poftes și năzuinți pentru oricine, dar mai ales pentru sătenii și orășenii cu venituri slabe.

Nu în zădar s'a zis: Să nu rămnești la bunurile sau no-

rocul aproapei, căci e mare păcat. Dar pricina e că omul nu socotește bine ce poate avea și ce nu, dar zice: „Vecinul ori cel noscutul are haine scumpe, case mai îmbrăcate, deci trebuie să am și eu!“ Mănat de poftă, face datorii, își amănatează vitele, pământul ori casa, numai să aibă tot ce vede la ce-mai avut! Poftele îl duc la sărăcie.

Mulți, pentru gustul de podoabe și petreceri, nu îngrijesc de copii, îi lasă goi și flămânzi, nu-i dau la școală ori la vre-un meșteșug, nu adună nemic pentru ei și urmași; iar aceștia, când ajung mari, nu-și pot face rost bun în lume. Iată cum prin neînfrânare își pregătesc pentru bătrânețe supărări, căci nu vor vedea copiii nici în acea stare la care au ajuns ei, fiindcă vremile se fac pe zi ce trece mai grele. Deci atât săteanul cât și orașanul trebuie să-și pregătească odraslele mai bine decât a fost el armat pentru viață.

Alte popoare sunt mai bogate pentru că atât sătenii ca și mare parte din orașeni moștenesc, din părinți în părinți case, pământ, unelte de gospodărie, mașini și bani. Părinți din părinți. neam de neam, au știut să fie săraci în poftă, săraci cu duhul.

Neînfrânarea pofteilor pe unii îi duce chiar la pierire. De e slujbaș și are puțință, fură ori să lasă mituit și face strâmbătăți, până ce cade prins și înfundă temnița. Asemenea suflete bogate în poftă sunt departe de orice idee de bine și dreptate; iar cel înstrăinat dela calea bună, greu o mai nimește. Cine a zis A, va zice și B, îndată ce va avea prilej.

E bine să punem dela început stavilă păcatului. Acei inși, acele familii, cari nu știu a se împotrivi patimilor, nu merg departe, nu se ridică, ba nici nu se pot ține unde se află; ei sau urmașii lor sunt meniți pieririi. Tot această soartă o au și noroadale alcătuite din inși și familii de pătimiși: numele li se șterge din cartea vieții ca al unor nevrednici.

Azi vedem atâția nenorociți, atâția oameni cari își pierd cinstea și sufletul din pricina dorințelor neînfrânate, din a întrecerei, a silinței de-a se asemăna cu cei mai bogați, par'că ar sta într'aceasta fericirea!

Adesea uităm că lăcomia se poate asemăna cu acele vase din basme, cari, oricât ai fi turnat în ele, nu se mai umpleau.

La ce zvârcoliri, la ce frământări, când cerințele vieții neapărat trebuitoare, sunt atât de simple acelea-și pentru sărac și pentru bogat? Un om sănătos și nepătimaș le poate mulțumi, avându-și cugetul împăcat cu sine și sufletul vrednic de împărăția binelui.

E adâncă înțelepciune în vorbele lui Iisus: Cel nepoftitor peste măsură, nu va fură, nu va obijdui, nu-și va vinde frațele nici țeara, nu va face nici-o fărădelege pentru a-și îndestula poftă mai pe sus de puterile sale de-a munci și de avutul ce are. Aceștia, în adevăr, vor trăi și vor muri cu cugetul împăcat, bine înțeles năzuind spre mai bine, în marginile puterii lor.

Sofia Nădejde.

O CĂLĂTORIE PRIN BUCOVINA

VI

Cu pluta pe Bistrița

Până la Broșteni (Ziua I). Orașelul nu se deșteptase încă pe deplin din odihna nopții, când ne îndreptăm spre Dorna-Românească. Deși ploase totuși de pretutindeni norii în formă de munți se ridicau liniștiți pe bolta cerului. Treceam prin vamă și după vr'o jumătate de ceas ajungem în sat. Plutele împodobite frumos cu găteala vecinic verde a munților ne așteaptă săltând molcom pe valurile Bistriței. Pregătindu-ne cele trebuincioase pentru drum, plecăm. Bistrița murmură prin undă un cântec plăcut și pluta se depărtează pășind repede valurile ei. De o parte și de alta pe întinderea dealurilor se desfășur felurite priveliști cari de cari mai frumoase.

După vr'un ceas și jumătate intrăm în Cheie. Munții ca niște păreți uriași se ridic falnici, acoperiți cu păduri de brazi. La poalele lor Bistrița pe drum îngust, șerpuitor, alunecă la vale ca o panglică argintie în fundul unei văi adânci și prăpăstioase. Apa se sbate din ce în ce mai puternic, în freamăt asurzitor; stânci mari, infricoșitoare se ivesc pretutindeni și pluta noastră condusă cu multă dibăcie de plutaș, înconjură colțul înspăimântător al Acrei. Peste puțin timp lăsăm în urmă un altul tot așa de primejdios și apoi ajungem la Scara. Pe partea dreaptă se vede o scară de brad, răzimată de panta unui părete stâncos și din vârful ei pornește o cărăruie spre piscul muntelui. Numai firea aprigă a vr'unui călător deprins cu asemenea locuri s'ar încurmetă să ridice treptele acestei scări.

Pluta alunecă repede la vale și înconjură capul Coifu. Apoi undele se domolesc și fac să răsună dulce cântecul lor. Grote fermecătoare se ivesc pe țărni. De o dată din sânul unui munte prăpăstios se asvârle cu putere scurgându-se la vale în Bistrița, apu unui pârâiaș *Moara Dracului*.

Pluta pare că stă pe loc. Ne oprim la țărnișul din dreapta și așteptăm sosirea haitului. În timpul acesta pașii ne poartă alene prin pădurea de brazi. După vr'o jumătate de ceas ne pregătim de plecare, dar nu apucăm să ne urecăm cu toții pe plută, când ea lovită cu putere de alta, ce trecea pe alături, pornește la drum. Nu e nimic. Ne întâlnim iarăș prin mijlocirea altei plute,

din întâmplare aflată acolo, căci altfel petreceam de minune noaptea prin pădure.

Munții își mențin frumusețea lor și glasul undelor line te farmecă. Lăsăm în urmă pâraul Arăma ce ne desparte de Bucovina, și ochiul zărește pe țărm o cruce de lemn. Acolo, în pacea ținutului frumos dânsa veghiază mormântul unui biet plutaș.

Din depărtare, în fața noastră, pe valea unui deal, se zăresc casele din jurul vănei Cojoci, unde ne oprim câteva minute. Ora e aproape două. În față se înalță măreț vârful Pietros acoperit cu păduri nestrăbătute de piciorul omenesc.

Trecem de satul Crucea și pe la trei și jumătate poposim la Adm. moșiei M. S. Regelui Carol I. Norii trec pe deasupra munților grăbiți și lasă să se scurgă o ploaie mărunță și repede.

— Balta Căinelui. Apa pare că stă pe loc și de pe țărm iarbă mare și copaci pletoși cobor podoaba lor verde în luciul ei.

Bistrița se pregătește de luptă și pela ora 5 în sunetul fanfarei sgomotoase de valurile grăbite, intrăm în cotul vestitelor Toance. Te minunezi de cele ce se desfășur în jurul tău. Prvirea-ți zboară departe pe coastele munților în timp ce apa clocotește și valuri furioase izbesc pluta nepăsătoare. O vale repede cotește bruse în mugeț asurzitor. E puntea cea primejdioasă odată, spaima plutașilor, străjuită și acum vânjos de stâncă lui Toader. O pășim repede și pluta ne poartă către mijlocul strașnicei închisori a Toanceilor. Mărețe se ridică din toate părțile zidurile de munți O plăcere și se strecoară în suflet privind spre coamele lor semețe, dar în același timp o frică te cuprinde în față amețitorului vârtej de valuri. Stâncile, ca niște căciuli mari, țurcănești, se ridică deasupra apei, izbite vecinic de îndărătnicele unde spumoase.

Mișcare pretutindenți. Pădurea freamătă și văzduhul răsună de sgomotul undelor. O agitație sufletească citești în fața tovarășului de călătorie, și o mânuire aleasă vezi la plutașul deprins cu aceste locuri, luptându-se cu valurile doritor să evite orice primejdie.

După câțva timp eșim din Toance impresionați de cele ce văzusem. Undele se domolesc și pluta alunecă fermecător.

Suntem la poalele frumosului Barnar. Norii se descarcă iarăși în ploaie repede.

Plutașul lasă pluta să meargă mai domol ca să nu se izbească cu cea din fața ei. De odată una din urmă trece pe alături lovind cu putere pe a noastră ce se îndreaptă gonită spre țărm oprindu-se pe loc. Altele din urmă sosesc și se opresc și ele ciocnindu-se. Câteva izbutesc să se descurce și să-și continue astfel drumul, dar grosul staționează pe loc. Văzduhul răsună de strigătele și semnalele plutașilor în timp ce de sus plouă strașnic. Valurile cresc și pluta noastră se sbate puternic în tăcerea lor; două lemne se desprind și gonesc repede la vale. Atunci asvârlim puntea și coborâm pe țărm. Mergem o bucată bună pe jos pe drumul desfundat de ploaie, când deodată zărim pluta noastră mergând liberă în josul apei. Se descurcase. Facem semn, o trage la mal și ne

urcăm din nou într'ânsa continuându-ne drumul mai departe ca și mai înainte.

Intunericul se revarsă de pretutindenii. Lăsăm în urmă cătunul Holda și încep să se zărească căsuțele Broștenilor pierdute în pâcla nopței. Luminile se aprind pe ici pe colo, în timp ce trecem gura pâraului Neagra Broștenilor oprindu-ne la țârm și dându-ne jos.

O masă cu adevărat românească ne așteaptă în casa bunului român și un culcuș de odihnă minunat pentru oboseală, unde ne culcăm, trebuind să ne sculăm de dimineață ca să putem ajunge de vreme în Piatra-Neamțu.

(Ziua II-a). E ora 4 și jumătate. Ne pregătim de drum. Cerul e iarăși înnorat și vremea posomorâtă. În vale pluta ne așteaptă cu un alt plutaș, căci celălalt numai până aici trebuia să meargă. După vr'un ceas ne reluăm drumul lăsând în urmă Broștenii, o mică stațiune climaterică cu pozițiuni admirabile.

Trecem pe lângă spitalul „Carmen-Sylva“ mama răniților, lăsăm în urmă „Cotrigașul“ un sat cu casele rătăcite prin luminișuri, cătunul „Poiana Gâștei“, satul „Madeiul“ și „Pârâul Cârjei“ și ajungem la Borca, sat mare cu școală frumoasă și așezat pe pârâul cu același nume. Apoi frumoase apar căsuțele cochete ale Adm. Domeniului Coroanei din Borca. Pe stânga se desfășură satul Sabasa; iar mai departe „Pârâul Pânteii“ și „Fărcașii“ în față cu cătunul „Dreptu“. Trecem prin așa zisul „Cotul Fagului“ ocolind un mare oztrov. Pe la ora 9 și jumătate intrăm în satul „Galu“ unde ne oprim. După vr'un ceas și jumătate plecăm în loviturile rezezi ale unei buri de ploae. Dealurile și-au pierdut mult din măreția lor și numai pe ici pe colo se ridică câte unul deasupra celorlalte. Coborâm valea din dreptul satului „Poiana Răchiței“ așezat pe stânga în față cu „Zalorna“ și străbătând „Cotul Coinului“ trecem prin „Moligelu“ îndreptându-ne către satul „Poiana Largului“ ce se continuă cu „Largul“ în față cu „Poiana Teiului“.

Suntem în dreptul „Călugărenilor“. Ploaia a stat. Departe abia se zăresc trei piscuri înalte, cel din fund Ceahlăul. Trecem de gura Bistricioarei, ce se unește lin cu undele Bistriței pe locul unde se întinde satul cu numele ei. Lăsăm în urmă „Răpciuni“ stațiune climaterică, „Hangu“ în fața dealului cu același nume, cu coasta prăbușita lăsându-se să se vadă foarte bine felul stratificațiunii lui. Trecem de „Buhalnița“ unde Bistrița formează mai multe brațe, mai departe satul „Potoci“ și pe albia ce se îngustează mereu ajungem la „Bicaz“. Încep să se înșire casele satului și ale Adm. Domeniului Coroanei din Bicaz, în timp ce deșus, în dosul unui delușor se asvârle pârâul cu același nume.

Undele Bistriței aci mai rezezi, aci mai încete ne poartă prin munții Tarcăului, unde uneori valuri furioase acopăr întreaga plută cu apă.

Lăsăm în urmă „Straja“, „Pângărații“, „Bisericianii“ între dealuri, trecem prin satul „Doamna“ și „Viișoara“. Se zăresc

dealurile „Petricica“ și „Cozla“ la poalele cărora se întinde orașul „Pitra-Neamțu“.

Apa strălucește puternic la scântierea celor din urmă raze de soare trimese pe pământ ca o solie să ne vestească că și dânsul a lua act de călătoria noastră, căci până acum nu se arătase de loc.

Ne oprim la debarcader și ne dăm jos, părăsind fermecătoarea plută din această călătorie. E ora 7 și jumătate și până la plecarea trenului spre Focșani vizităm orașul, cu pozițiuni frumoase străbătut pela mijloc de răsăsonul Coejdu.

Pela ora 9 plecăm. Schimbăm trenul la Bacău luându-ne drumul direct spre orașul nostru. Doborât de oboseala călătoriei adorm în deplină libertate, par'că într'un murmur de valuri, — valurile Bistriței. Și așa fi mai dormit poate, dacă nu m'ar fi deșteptat înștiintându-mă că am ajuns în Focșani, când mă dau jos și luându-mi rămas bun dela profesori și colegi, mă îndrept împreună cu frățiorul mai mare spre mult dorita casă.

(Sfârșit).

Ionel Rarincescu.

A V I Z

Cu No. 52 ce va apărea Duminică 25 Septemvrie a. c., se închee anul al XIV-lea al revistei. Rugăm pe abonații cari nu doresc a continuă abonamentul pe anul al XV-lea să ne facă cunoscut spre a le suprimă trimiterea. Mai sunt unii abonați pe cari deși i-am avizat de mai multe ori, ba le-am trimis și chitanțele prin oficiile postale, făcând mari cheltueli, nici până în prezent n'au achitat, sub diverse preteste.

E dureros că pentru o revistă al cărui abonament este atât de mic, se găsesc oameni cu atât de puțin scrupul să refuze plata. Rugăm cu insistență, fiind anul încheiat, să ni se trimită costul abonamentului prin mandat postal.

Cu începerea anului al XV-lea vom publică numele tuturor acelor ce au primit revista și n'au plătit abonamentul, pentru ca să-i cunoască toată lumea.

N'am trimis niciodată revista decât acelor ce au cerut singuri abonamentul, prin urmare nu pot susține că s'au abonat siliți de cineva.

Cei ce doresc a rămâne abonați și în anul al XV, sunt rugați a trimite abonamentul. Menținem și pentru acest an prețul de 4 lei pe an, pentru elevii de școli și absolvenții de școli rurale.

Persoanele cari ne fac cinci sau mai mulți abonați și ne trimit abonamentul pentru toți, au un abonament **gratuit**. Toate cererile de abonament trebuiesc însoțite de cost, altfel nu se trimite revista.

ADMINISTRAȚIA.

MEȘTEȘUGUL FACERII FOCULUI

Chibriturile, vechi de-un veac, au fost o minune, la început, și au ușurat nespus de mult aprinderea focului, a lampeilor și lumânărilor. Sunt astăzi amnare mult mai îndemănate, dar multă vreme încă oamenii se vor folosi de chibrituri,

ticelele inflăcărate, căzind pe ească o aprind și deci avem cu ce ațita foc, aprinde o țigară sau tutunul di'ntr'o lulea. In loc de ească se întrebuintează dese ori un fitil care se aprinde lesne. In alte țeri, încă din veacul al XVII-lea, eră,

cel puțin în țerile remase 'n urmă. La noi încă este foarte întrebuintat amnarul de oțel și cremenea. Din oțelul ce lovim de cremene sar părticele de fier, cari, înfierbântate cum sunt de frecare, se aprind unindu-se cu oxigenul din aer. Păr-

un amnar asemănător cocoșului dela puștile cu cremene. Cocoșul avea o cremene cu care lovea într'o bucată de oțel. Scânteile cădeau într'o tigăiță cu ească așezată supt oțel. Eră prin urmare mecanismul sau oțelele puștei cu

Fig. 1.

cremene, micșorat și întrebuințat ca amnar, mai lesne de întrebuințat decât amnarul nostru, care a păstrat de bună seamă forma ce aveă pe vremea Romanilor.

În mijlocul Africei unele triburi, altele din America de miazăzi și unele din Himalaia, întrebuințează cremene, dar în loc de oțel, o bucată de pirită, adică de sulfură de fier unit cu pucioasă. În loc de ească au mușchi uscați bine și făcuți pulbere.

Dar amnarul acestor triburi e lucru mare față de mijloacele întrebuințate de selbăteci

Ei aprind foc prin *fierăstruire*, prin *frecare într'o răglitură* sau prin *sfredelire*.

În figura noastră (I), sus se vede cum aprind foc frecând un bețișor despicat de bambus cu altă bucată, par'c'ar voi să taie cu fierăstrăul. Pulberea de lemn se înfierbântă și aprinzându-se cade pe iască și o aprinde. Se poate face foc frecând așa și altfel de lemn, nu numai decât bambus. Când bucățelele de bambus sunt uscate, într'o minută aprindem easca. În Birmania de sus, muntenilor nu le trebuie mai mult de 40 de secunde. În Australia fac foc frecând coada unei să-

Fig. II.

geți de pavăza de lemn. Pulberea de lemn se aprinde și dela ea ia foc easca. Dar trebuie trei inși: unul ține bine pavăza, altul freacă săgeata și al treilea ține easca la loc potrivit.

În alte părți ale Australiei iau o ramură uscată, o despică, bagă între cele două părți o pialră. În crepătură pun iarbă uscată sau ească și apoi c'o vargă useată freacă pe cealaltă așa încât pulberea de lemn aprinsă să cază pe ească și să-i dea foc. Într'o minuntă focul e gata ațitat.

În figura I, sub cea de care am vorbit este alta, care ne arată cum fac foc în Polinezia și, nu până de mult în Zeelanda nouă, la Maori. Au o scândurică fragedă, dar uscată, lungă de 50—60 cm. O țin bine nemișcată ori bătând'o într'un trunchiu ori șezind pe-un capăt al ei. Apucând cu amândouă mâinile o vargă de lemn tare și frecând cu ea pe scândurea se face o răglitură: Pulberea de lemn se grămădește într'un capăt, se înnegrește, apoi se aprinde. Într'o minuntă focul e gata.

Celealalte trei figuri arată cum se face foc sfredelind. Cei mai puțin înaintați țin varga drept între palme și o freacă învârtind'o și apăsând'o pe-o scândurică. Pulberea se aprinde. Unii fac foc așa în 30—40 de secunde. (Indienii Pueblos din

America), alții (Australienii) au nevoie de două minunte. Negrii africani, cari fac foc așa numai pentru scopuri religioase, au nevoie de jumătate de ceas. Ainoșii (Japonia) se căznesc trei-patru ceasuri, rânduindu-se câte trei-patru inși!

Mare pas înainte a fost întrebuițarea unei sfiori înfășurată în jurul vergei de lemn tare. Un ins ține varga, altul trage de sfoară și focul se face lesne (Australia, Alasca, Statele Unite, Groenlanda, Siberia).

În celelalte figuri se văd alte mijloace obișnuite. Una este întrebuițarea unui arc, a cărui coardă se înfășoară în jurul vergei. Un singur ins c'o mână ține varga, cu alta mănuește arcul.

În sfârșit, dăm în altă figură (II) amnarul cu cocos, despre care am vorbit.

Aceste date și figuri le luăm din «La Nature».

O P I U L

Primăvară timpuriu vedem că în grădinele noastre răsare o plantă, pe care noi nu am semănat-o. Această plantă e macul, numit macul alb și macul de grădină.

Vântul, cine știe când și de unde i-a adus sămânța, ca apoi în fiecare an să răsară. Micile boabe ale macului, pe-trec toamna, petrec iarna cu zăpada și gerul ei, neingrijite de nimeni, iar primăvara îndată ce aerul s'a încălzit, victorioase răsar.

Noi nu dăm nici-o deosebită însemnătate acestei plante; o credem nevinovată; noi nu știm că ea, în alte țări, nenorocește mii și mii de ființe omenști.

Să pătrundem deci în tainele acestei plante, să vedem — după o revistă străină — marile nenorociri ce ea aduce omenirei.

Opiul — sucul lăptos și uscat scos din mac — deși e o otravă primejdioasă, e un însemnat product comercial. Pe vremuri opiul a fost întrebuițat numai ca medicină, încetul cu încetul însă el a devenit o mare nenorocire pentru omenire. Străvechia patrie a macului e Persia, acuma însă el e cultivat mai cu seamă în Turcia, Asia mică, apoi în India și China. Puterea adormitoare a macului a fost cunoscută și în vremea veche; despre cultivarea și falșificarea opiului însă sunt date numai din cel dintâiu veac după Hristos.

Cea mai însemnată parte vindecătoare a opiului e morfina. Când e mare căldură, cu vârful unui cuțit ascuțit să taie împrejur căpățânele încă necoapte ale macului, din cari îndată iese sau curge sucul lăptos; tot astfel acest suc îndată se usucă și capătă o culoare galbenă-roșie. În urma numitei tăieri, căpățânele macului nu sufer nimic, ele la vremea lor se coc.

În ziua următoare, cu băgare de seamă să desprinde sucul cu care să unge o frunză de mac. Din suc mai multor căpățâni să face o turtă. Cu cât căpățâna macului e mai coaptă, cu atât mai puțin suc are.

Turtele de mac să usucă la umbră, după aceasta se împachetează și cultivatorii de mac din Asia mică și Macedonia le trimit la Smirna, Constantinopol și Salonic. În Asia mică, în fiecare an se fac aproape 400.000 kgr. turte de opiu.

Gustul opiuului e amar și puțin pișcător, iar mirosul e amețitor. De multe ori opiuul se falsifică, cu părți din anumite plante, cu fână, cu smochine, etc. Opiul bun se amestecă cu altul mai rău, pentru că întrebuințat în medicină, nu-i iertat să aibă mai mult de 10—12% morfină.

Opiul cultivat în Persia se consumă acolo, unde să desface în nișle ruzi mici sau turte, în forma cărămidei, căci locuitorii acestei țări l-au îndrăgit foarte mult.

Peste un milion de locuitori din jurul râului Gange și orașul Benares din India trăesc din cultivarea opiuului. În Bengală statul englez a monopolizat opiuul, având din aceasta un venit nespus de mare.

Asiaticii dela sud și est, apoi Mongolii și Malaezii cu patimă mănâncă opiu. Englezii din India esportază opiuul în China, unde poporul îl consumă în mare măsură, fără să țină seamă că e otravă primejdioasă.

Opiul afară de morfină mai conține narcotină, codeină, narcuină, papaverină și încă alte treisprezece specii de otravă de plante. Opiul ca medicină are putere uimitoare. Ca aliment (hrană) amestecat cu alte otrăvuri, de ex. cu nicotină și alcool însă aceia grozavă însușire are, că dacă odată a pătruns în construcția omului, atunci numai în măsură tot mai mare are efect. Îndată însă apar simptomele de înveninare și nefericiții cari s'au obișnuit cu opiuul, din ce în ce tot mai mult degenerază (decad, slăbesc) atât trupește cât și sufletește.

Cea dintâiu urmare a consumării opiuului e un fel de beție plăcută, mai târziu apoi apare adevărata lui nenorocire. Consumatorii de opiu se simt slabi, au dureri de cap, iar acea beție cere tot mai mult opiu. Ei slăbesc în adevăratul înțeles al cuvântului; nu pot mistui, tremură, nu pot să doarmă, și însfârșit devin idioți.

Acela care s'a obișnuit cu consumarea opiuului nu se mai poate lăsa de aceasta. Ajutorul doctorilor e împreunat cu grozave chinuri și de cele mai multe ori se sfârșește cu moarte.

Consumarea opiuului s'a lățit și în America: la New-York în anul 1899 au fost 10.000 consumatori de opiu. Tot așa s'a lățit și în coloniile engleze, ba chiar și în Marea-Britanie. De vre-o 20 de ani s'a lățit și în porturile orașelor franceze Toulon și Marseille. În Japonia consumatorii acestei otrăvi să pedepsesc cu închisoare.

Alex. Țințariu.

LUMINA LA SATE

Trăim vremuri când la sate se desfășură cea mai înălțătoare muncă de luminare și moralizare a poporului. În toate cătunele au pătruns și pătrund mereu școalele; iar învățătorii conștienți de rostul lor apostolic, nu pregetează o clipă măcar în străduințele ce depun rupând valul neștiinței.

De sus și până jos lumea binevoitoare privește cu drag și ajută cu fapta această redestepare a satelor.

În fiecare an, ics de pe băncile școlii, un însemnat număr de absolvenți, cari aproape în majoritate părăsesc orice legătură cu instituția, care le-a vrut binele luminându-i. Mulți se dedau ocupațiunii părinților lor, ducând ca și ei grija câmpului, a vitelor, și a gospodării lor. Unii se gândesc a-și face serviciul militar, dându-se de voe în rândurile miliției sau intră în vre-o slujbușoară ce le este deschisă prin partea locului. Mai puțini însă și de obicei nu cei mai silitori și talentați, ci mai ales cei cu dare de mână și stăruinți temeinice, aleargă spre o școală secundară, mai rar vre-una de meserii. Cei rămași în sate devin gospodari buni, cu gustul de a ceti uneori bine pronunțat. Pentru împlinirea acestui gust ei se mulțimesc a-și arunca o clipă, două, ochii pe câte o carte ce au la îndemână. Și ce fel de cărți sunt acestea. Cei ce au pătruns prin locuințele sătenilor le știu, căci is puține la număr. Sunt cărți de dor, isprăvile haiducilor, câte una din viețile sfinților dobândite la premii. Unde e cartea de cetire pe care a învățat el în școală? La grindă sus, se afumă. N'o mai deschide nimenea. Cărțile bune, pe înțelesul lor nu le au la îndemână.

Mai ales în timpul iernii, se adună doi, trei la un loc și câte unul mai cărturar ar vrea să cetească ceva celorlalți. Cărți din biblioteca școlii nu împrumută, de cât doar, câte unul, când și când. Și atunci neângrijirea ce o arată, fac ca multe din aceste cărți să se piardă, să se strice spre paguba bibliotecii și a învățătorului. Și apoi în bibliotecă nici nu se prea găsesc cărțile ce trebuie pentru dânșii.

De altfel cine vrea să-și dea sema mai bine de felul cum se citește la sate în afară de școală, să citească articolul «Cărți pentru popor» din revista *Cumpăna*, No. 14, pag. 210.

Acolo se dau probe evidente de sforțările făcute pentru răspândirea cărților între săteni. Aceste cărți însă rămân de cele mai multe ori necitite și prin urmare n'aduc folosul dorit. «Cărturarii sunt mai mulți acuma; în școli se învață lucruri felurite, dar sufletul lor nu pricepe de cât lucrurile simple, clasicile povești și înțeleptele glume dela 1800. Ei au rămas tot la Alexandria, Esopia, Viețile Sfinților». Constatările făcute în acel articol, negreșit că erau pline de adevăr. Propunerile ce se făceau pentru reeditarea acestor cărți erau bine venite. «Și

Alexandria, Esopia, și Arghir și Elena, și Inteleptul Archir și Bertold și Viețile sfinților sunt cărți foarte frumoase. Cu ele vor învăța a citi sătenii noștri: după ele va veni rândul cărților de Stupărit național și grădini de zarzavat». Spusele d-lui M. Sadoveanu s'au și împlinit chiar. Și mare mi-a fost bucuria, când nu mult după aceasta, am văzut că s'a împlinit ideea de către *Cassa Școalelor*. Cărțile de mai sus au fost retipărite în graiu lămurit, cu litere citete, mari și în cărțului estene. Acum avem dar ceia ce ne lipsia. Avem cărți pentru popor. Sacrificiul s'a făcut. Fi-vom oare în stare să le răspândim în rândurile cărturarilor dela sate? Iată o chestiune de mare importanță. Și o lămurire foarte potrivită ne-a venit prin articolul: «*Desfacerea cărților populare*». (Albina No. 33/XIII, pag. 921).

Preoții și Învățătorii, factorii cei mai îndreptățiți de propagarea luminii la sate, chemați a-și spune cuvântul. Ei, cari au semnalat neconținut răul ce se face din răspândirea prin străinii purtători de calendare, a tuturor cărticelelor nefolositoare la sate. Ei, acum trebuie să-și ia grija de a stăvili răul, răspândind cărțile bune în popor. Înființarea unei societăți de colportaj, sau avizarea la mijloacele propuse de d. Gh. Adamescu, după străduințele ce se fac în acest sens în Ardeal, ar fi la vremea lor și pentru noi. Și dacă propunerea d-lui R. S. Vlad (Albina No. 42 — 43/XIII, pag. 1191, pare a fi prea ideală și deci cam târzielnică în realizarea ei, să ne mulțămim cu un început măcar. Avem la îndemână Seminariile și Școlile Normale, cu elementele cele mai potrivite scopului de față. Prin *Seminaristi* și *Normalisti*, fii poporului, inima satelor, vom putea răspândi la început iute și cu folos cărți la sate. O înțelegere a acestor cu Preoții și Învățătorii, părinții lor, nu ar fi decât punerea în practică a dorinței propuse, răspândirea cărților în popor. Și buna voință și dragostea de binele Neamului, există și de o parte și de alta. E nevoie de organizație? Să se trimită cărți la Seminarii și Școale Normale în ajunul zilelor de vacanță, și prin profesorii de Istorie Națională, să fie distribuite elevilor de inimă. Aceștia le vor aduce ca pe o comoară scumpă, celor ai lor. Să se trimită apoi și *Preoților și Învățătorilor*, care au ocazia binevenită fie în sărbătorile de iarnă, când sătenii n'au de muncă, fie după cursurile de Adulți, să le împartă.

Un exemplu. În spre Anul Nou 1910, s'au trimis Preoților câte 50 exemplare din calendarul bisericesc. A fost de ajuns câteva cuvinte de îndemn bine simțite, pentruca sătenii să-și ia fiecare câte un calendar. În multe sate exemplarele trimise n'au ajuns. față de dorința sătenilor. Și astfel s'a reușit a se înlătura de pe pereții caselor, acele calendare de reclamă făcute de toți nechemății. Oare nu s'ar putea face astfel și cu cărțile pentru popor? Numai tragere de inimă de ar fi, de reușită să nu ne plângem.

D-l *R. S. Vlad* mai propune și editarea unei gazete pentru sate. Și negreșit, că aceasta își are mare însemnătate. Numărul cititorilor crescând mereu, au nevoie de a-și stămpăra gustul de cetit și dorul de a ști ce mai e prin țară. Acest lucru s'ar îndeplini o gazetă pentru popor. Din fericire acestea nu lipsesc, numai sunt prea puțin răspândite. Ele merg încet și înfruntă greutatea mari. Sacrificiile se fac și pe această cale, numai noi nu ne prea dăm silința a contribui la realizarea foloaselor pentru care se fac aceste sacrificii. Iată o publicațiune bună, bogată, ieftină și pe înțelesul oricui. E «Albina», (vorbind de reviste). Și exemplul dat de d. *Fl. Nițulescu* (Albina XIII/1196) trebuie imitat de câți mai mulți.

Și astfel cu bunăvoință și tragere de inimă s'ar putea da sătenilor cărturari hrană sănătoasă minții lor. Ei, dar chestiunea e însemnată și discuțiunea are multe fete. Aștept să văd propunerea cea mai potrivită. Până atunci oare ce ar spune în această privință un Seminarist sau Normalist.

Gh. Gheoldum

Diplomat al Șc. Normale

PAGINA GLUMEAȚĂ

S F A T B U N

— Mamă, cum să scrie *dă-mi*: cu liniuță ori cu apostrof, *dă-mi* ori *dă'mi*?

— Știi ce? Pune-le, drăguță, pe amândouă: *dă'-mi*. Nu te leni. Ce ți-i mare lucru?

DOUA POVESTIRI ¹⁾

I. Pățania lui Pandeluș

În grădina lui Moș Alecu era un măr încărcat cu mere. Pandeluș privea la mere cu multă poftă. El nu se gândi să ceară lui Moș Alecu câteva mere. Voi mai bine să fure. Dar gardul era prea înalt. La un colț gardul era rupt nițel. Pandeluș rupse încă o nuiă din gard. Acum ruptura era mai mărișoară. Pandeluș se strecură încetiușor în grădină. Se sui în măr, își umplu sânul cu mere și apoi se dete jos. Alergă apoi la spărtura prin care intrase. Dar acum sânul lui era plin și el nu mai încăpă printre nuiile... Ce să facă? Încearcă să mai rupă vre-o nuiă. Dar tocmai atunci îl simți câinele lui moș Alecu. Câinele se repezi la Pandeluș. Copilul încercă iarăși să iasă prin spărtura gardului. Dar nu putu. Câinele îl ajunse și îl mușcă de picior. Acum veni și moș Alecu. Pandeluș avea piciorul plin de sânge. El țipă și tremură ca de moarte. Moș Alecu îl luă și-l duse acasă. Pandeluș a fost bolnav câteva zile.

Rău faci, rău găsești.

II. Clopoțelul caprii

Era o capră mare și grasă. Ea purta la gât un clopoțel. Odată capra se sui într'un copac să mănânce frunze. Clopoțelul se atârna de-o cracă. Capra se trase repede. Cu-relușa cu care era legat clopoțelul, se rupse. Clopoțelul rămase atârnat pe ramură.

¹⁾ Din „Abecedarul“ înfocmit de d-nii P. Dulfu și Florian Cristescu, partea II. Partea I a acestui Abecedar. aprobat de Onor. Minister la concursul din Iunie, a eșit de sub tipar în editura librăriei C. Sfetea, București. Prețul unui exemplar 45 de bani.

Capra zise copacului: «Dă-mi clopoțelul, că dacă nu vrei, chem toporul să te taie!». Copacul făcù din frunze: «fâș, fâș», adică: «nu vreau». Capra se duse atunci la topor și-i zise: «Hai toporule de taie copacul, că nu vrea să-mi dea clopoțelul». Toporul tăcù și nici nu se mișcă din loc. Capra se supără pe topor. Ea alergă la foc și-i zise: «Hai focule de arde toporul, că nu vrea să taie copacul!». Flacăra focului pâlpoi de câteva ori și se ascunse în lemne. Atunci capra alergă la apă. «Apă dragă, vin de stinge focul că nu vrea să ardă toporul». Apa nu voi s'o asculte. Capra începù s'o bea. Și bău și bău până se sătură, dar apa tot nu se isprăvea. Atunci capra alergă la boi. «Boilor, le zise ea, veniți de beți apa, că nu vrea să stingă focul». Boii începură să pască mai departe și nu plecară. Capra alergă la lup. Il strigă de departe: «Lupule, vino de mănâncă boii, că nu vreau să bea apa». Lupul îi răspunse: «U, hau, hau, hau. U, hau, hau, hau», adică: «Ba mai bine să te mănânc pe tine». Capra nici nu știu pe unde să fugă mai repede de frica lupului. Ea se duse la pușcă și-i zise: «Hai pușcă de împușcă lupul, că nu vrea să mănânce boii». Pușca se făcù că nu aude. Atunci capra alergă la șoarece: «Dragă șoricel, vino de roade pușca că nu vrea să împuște lupul». Șoarecele eră sătul și nu voi să se ducă.

Atunci capra se rugă de pisică: «Mâțișoară dragă, vin de mănâncă șoarecele că nu vrea să roază pușca». Pisica atâta așteptă. Ea se duse încet încetișor până lângă gaura șoricelului. Șoricelul de frică ieși pe altă parte și *ronț, ronț, ronț*, începù să roază pușca. Pușca se descărcă: *pac! pac!* și voiă să împuște lupul. Lupul făcù: *hap, hap*, după boi să-i mănânce. Boii aleargă: *trapa, trapa*, după apă s'o bea. Apa începù: *linc, linc, linc, luiceo, luiceo, linc!* alergând după foc să-l stingă. Focul făcù: *sfârr, sfârr, fâl, fâl, fâl*, după topor să-l ardă. Toporul se duse la copac și: *boc! boc!* începù să-l taie. Copacul se sguduì tare de frica toporului și *ți-li-ling, ling*, aruncă clopoțelul caprei.

Cele mai multe boale de mațe și mai ales constipația, se tămăduesc cu desăvârșire mâncând dimineața după cafeaua cu lapte miere de albine, până la 3 ligurițe pline.

(Calendarul Leonte).

Cu turma mică
(De pe un tablou al lui N. Grigorescu).

C R O N I C A

Starea agricolă

Ploile dese din prima jumătate a lunii August, au fost cam vătămătoare în partea de sus a țării și la munte, căci au împiedicat recoltatul și strânsul cerealelor depreciindu-le întrucâtva; totuși au folosit mult porumbului, pășiunilor și facerei mai cu înlesnire a arăturilor și ogoarelor pentru semănăturile de toamnă.

Timpul foarte cald și lipsit de ploi din primile zile ale decadei a treia, a uscat pământul repede, iar în regiunile unde căzuseră ploi puține sau rari, în această lună, seceta începuse a se simți și lucrările agricole mai nu se puteau face decât cu greutate și în condițiuni nu tocmai bune.

Ploile abundente și aproape generale de către sfârșitul lunii a îmbunătățit din nou pretutindeni starea agricolă, încât ea se prezintă acum cât se poate de satisfăcătoare în întreaga țară.

Secerișul și strânsul cerealelor s'a terminat în prima decadă, cu toate întreruperile produse de ploi, în toată partea de câmpie și în cea de jos și chiar centrală a Moldovei; în nordul țării s'a terminat în a doua decadă, iar prin unele localități ovăzul continuă a se seceră chiar la sfârșitul lunii. Din cauza ploilor dese și abundente cerealele din partea de sus a țării găsite pe câmpii în brasde sau snopi, au fost depreciate perzând din culoare și greutatea boabelor, iar fânețele cosite și ne strânse din acea regiune și din părțile muntoase s'au înegrit și chiar stricat în parte.

Treeratul păioaselor a continuat pretutindeni cu activitate în tot cursul lunii, în multe părți s'a terminat, iar produsele s'au înmagazinat sau transportat pentru predare prin gări sau porturi.

Producțiunea cerealelor este pretutindeni satisfăcătoare atât cantitativ cât și calitativ; ea lăsând de dorit numai în unile părți din nordul țării, unde au fost depreciate de ploile căzute în timpul recoltatului.

Porumbul se prezintă în cele mai bune condițiuni în întreaga țară; chiar și acel târziu care în luna precedentă se credea perdut, s'a îndreptat și a legat bine; boabele au crescut mult în urma ploilor ce au căzut în această lună. În câmpie porumbul timpuriu, care a legat în luna precedentă, sub influența căldurilor în această lună, a început a se coace și bobul s'a întărit grăbind ajungerea la maturitate. În partea de sus și în cea deluroasă din cauza ploilor prea dese și a timpului rece porumbul stă încă verde și este temere că dacă nu va fi o toamnă lungă și uscată nu se va coace deservârșit.

Producțiunea porumbului va fi în general foarte bună și în multe părți chiar excepțională de îmbelșugată.

Fânețele naturale au continuat a se cosi și strânge în părțile muntoase și din nordul țării, dând o producțiune mijlocie de fân, dar nu tocmai de bună calitate, din cauza timpului nefavorabil și ploios din această epocă.

Lucerna s'a cosit pentru a treia oară în regiunile unde ploile au fost mai dese și mai abundente. Plantele textile și de nutreț s'au terminat de recoltat pretutindeni.

Pășunile și miriștile au iarbă și mohoare în deajuns, iar vitele găsesse pretutindeni hrană îndestulătoare; chiar în regiunile unde iarba pe câmpii se arsesse de căldurile din ultima decadă, a dat din nou după ploile din urmă, așa că imașurile sunt bune în întreaga țară.

Tutunul continuă a se recolta, producțiunea lui fiind în general bună.

Viile au producțiune mică, din cauza peronosporei care le-a atacat mai pretutindeni și în deosebi acele indigene sau neglijate la timp. Chiar și viile replantate și bine îngrijite au suferit, însă pe o scară mult mai mică. Varietățile timpurii de struguri s'au copt, celelalte au dat în pârgă.

Frunzele arborilor și arbuștilor și pomilor fructiferi s'au pârlit și îngălbenit în mare parte în epoca căldurilor, așa că au început să cază. Dintre fructe s'au copt, merele, perele și prunele timpurii. Păsările călătoare au plecat foarte de timpuriu, din prima jumătate a lunii.

Arături pentru semănăturile de toamnă au continuat a se face în bune condițiuni în toată țara în întreaga lună; în unele părți s'a semănat rapiță și grâu cari au început să răsară după ploile din urmă și merg bine.

VEDERI DIN BUCUREȘTI

Calea Griviței

INFORMATIUNI

Ni se comunică din partea Ministerului de Agricultură și Domenii, că în jurul aceluși palat furnică o sumedenie de samsari cari iau pe locuitorii cari au afaceri aci și îi duc la diferiți indivizi, din cari mulți vor fi certăți cu justiția, cari laudându-se cu concursul funcționarilor din Minister, determină pe cei interesați a le da sume de bani pentru aranjarea treburilor lor.

Mai mult încă, îndrăzneala unor asemenea oameni merge până acolo încât așteaptă pe locuitori chiar în gara de nord de unde îi iau în primire.

Ministerul crede de a sa datorie a atrage atențiunea tuturor celor ce au afaceri la acel departament, și în special atrage atențiunea locuitorilor săteni ca să nu dea crezământ nici unor promisiuni ce li se vor face, fiindcă toți funcționarii Ministerului sunt *obligați și conștiinți de datorie ce o au* de a da explicațiuni tuturor celor ce li se adresează cu diferite cereri, cari privesc atribuțiunile acestui Minister și a aplică legile pentru toți fără deosebire de persoane.

— La 1 Octombrie 1911, orele 2 p. m., se va ține concurs la Eforia Spitalelor Civile pentru 9 locuri de internat în medicină.

Condițiile de admisibilitate cum și regulamentul concursului sunt publicate în „Monitorul Oficial“ No. 96 din 31 Iulie a. c.

Registrul de înscrierea candidaților este deschis la cancelaria Eforiei în zilele și orele de lucru și se va închide cu 3 zile libere înainte de ținerea concursului, adică la 27 Septembrie, orele 1 p. m.

— La 15 Octombrie 1911, orele 2 p. m., se va ține concurs la Eforia Spitalelor Civile pentru locurile de externat în medicină ce vor deveni vacante după terminarea concursului de internat.

Condițiunile de admisibilitate cum și regulamentul concursului sunt publicate în „Monitorul Oficial“ No. 96 din 31 Iulie a. c.

Registrul de înscrierea candidaților este deschis în zilele și orele de lucru și se va închide cu 3 zile libere înaintea de ținerea concursului adică la 11 Octombrie, orele 1 p. m.

— Din cauză de reparațiuni, școala centrală de agricultură dela Herăstrău, își va deschide cursurile la 15 Septembrie, iar examenele de admitere în anul I-iu al acelei școale vor începe la 20 Septembrie 1911.

— Pentru județul Mehedinți singura geografie ce a fost aprobată în anul școlar 1911—1912 este a d-lui N. D. Spineanu, aprobată cu ordinul No. 58.553 din 31 August 1911.

— Cu începere dela 1 Septembrie a. c., orele de serviciu la Cassa de Economie, Credit și Ajutor a Corpului Didactic vor fi dela 12—6 p. m., iar Casieria va fi deschisă dela 2—5 p. m.

DESPRE ALCOOLISM

Spitalele din Paris primesc pe lună 800 de alcoolici suferind de boli datorite necumpătărei. Pe an: 70.000 de inși și 300.000 de zile de spital, deci 1.600.000 de lei pierduți pe an!

Pe Franța alcoolismul o costă pe an: un miliard și 350 de milioane (doi lei ziua). Alcoolul băut: 128.000.000 de lei; cătarea bolnavilor: 70.000.000 de lei. Cheltueli cu nebunii de pe urma alcoolului 9.500.000. Cheltueli din pricina crimelor pricinuite de alcool: 2.000.000.

Deci aproape un miliard și jumătate pe an!

Dar cine poate socoti, bănește, dauna morală ce alcoolul face muncitorilor francezi și celorlalte clase sociale, căci alcoolici sunt în toate?

MINISTERUL FINANTELOR

Direcțiunea Contabilității Generale a Statului și a Datoriei Publice

PUBLICATIUNI

A 42-a tragere la sorti a titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1890, împrumutul de 274.375.000 lei, se va efectua în ziua de 18 Septembrie (1 Octombrie) 1911, ora 10 dimineața, în sala specială a Ministerului Finanțelor, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în „Monitorul Oficial“ No. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri în valoare nominală de 5.075.500 lei în proporția următoare:

254 titluri à 5.000 lei	1.270.000 lei.
609 " " 2.500 "	1.522.500 "
1.522 " " 1.000 "	1.522.000 "
1.522 " " 500 "	761.000 "
<u>3.907</u> titluri pentru o valoare nominală de:	<u>5.075.500</u> lei.

A 42-a tragere la sorti a titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1891, împrumutul de 45.000.000 lei, se va efectua în ziua de 18 Septembrie (1 Octombrie) 1911, ora 10 dimineața, în sala specială a Ministerului Finanțelor, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în „Monitorul Oficial“ No. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri în valoare nominală de 430.000 lei, în proporția următoare:

21 titluri à 5.000 lei	105.000 lei
52 " " 2.500 "	130.000 "
130 " " 1.000 "	130.000 "
130 " " 500 "	65.000 "
<u>333</u> titluri pentru o valoare nominală de:	<u>430.000</u> lei

Publicul este rugat a asista la trageri.

SCRISOARE CĂTRE REDACȚIE

Domnule,

În ziua de 20 Iunie, ducându-mă în primăria comunei Cocioac, și văzând pe biuron No. 38 al revistei d-voastre și citind, m'am amoretat de „Albina“ și m'am decis a mă abonă și eu pe un an întreg.

Vă rog, trimeteți-mi celelalte numere ieșite, începând dela No. 1 și până s'o termină un an și așa mai departe.

Albina să o trimeteți pe adresa de mai jos, banii i-am trimis prin mandat postal.

C. I. Focșeneanu, Cocioac.

LICITAȚIUNI

În ziua de 13 Septembrie 1911, ora 10¹/₂ a. m. se va ține la Eforie, Bulevardul Elisabeta, licitație publică pentru închirierea pe termen de 3 ani, cu începere dela 26 Octombrie 1911, a următoarelor ecarate:

1. Apartamentul No. 1 etaj din imobilul strada Sf. Vineri din București.

2. Prăvălia No. 2 din același imobil.

Garanția provizorie pentru admiterea la licitație este; lei 450 pentru apartamentul No. 1 etaj din imobilul din strada Sf. Vineri, și de lei 430 pentru prăvălia No. 2 din același imobil.

—În ziua de 20 Septembrie a. c., ora 10¹/₂ dimineața, licitație publică cu oferte închise, pentru vânzarea spre exploatare a pădurilor notate mai jos:

Județul Prahova

1) 3.160 arbori din pădurea Podul Sașilor de pe moșia Treistenii, pendinte de comuna Tesila. Vânzarea se face în bloc. Estimația este de lei 10.000. Garanția provizorie este de lei 500, iar cea definitivă de lei 1.000.

2) 5.050 arbori din pădurea Cazacu, pendinte de comuna Azuga. Vânzarea se face în bloc. Estimația este de lei 16.500. Garanția provizorie este de lei 1.000, iar cea definitivă de lei 2.000.

3) 5.230 arbori din pădurea Gagu Mare și Găguțu, pendinte de comuna Sinaia. Vânzarea se face pe arbore. Estimația este de lei 8 pe arbore. Garanția provizorie este de lei 2.500, iar cea definitivă de lei 5.000.

4) 6 parchete din pădurea Brebu, pendinte de comuna Brebu. Vânzarea se face pe hectar. Estimația este de lei 600 hectarul. Garanția provizorie este de lei 1.000, iar cea definitivă de lei 2.000.

5) 5 parchete din pădurea Crângul Teiului de pe proprietatea Vatra Schitului Târgșorul, pendinte de comuna Târgșorul Nou. Vânzarea se face pe hectar. Estimația este de lei 580 hectarul; garanția provizorie este de lei 1.000, iar cea definitivă de lei 2.000.

Județul Romanși

6) 1.330 arbori din pădurea Morunglavul, seria I, Fusendrea, pendinte de comuna Morunglavul. Vânzarea se face în bloc. Estimația este de lei 3.690. Garanția provizorie este de lei 350, iar cea definitivă de lei 600.

7) 2.784 arbori din pădurea Morunglavul, seria II, Bărăști, pendinte de comuna Morunglavul. Vânzarea se face în bloc. Estimația este de lei 11.200. Garanția provizorie este de lei 1.000, iar cea definitivă de lei 2.000.

8) 2.635 arbori din pădurea Morunglavul, seria III, Ghioșani, pendinte de comuna Morunglavul. Vânzarea se face în bloc. Estimația este de lei 2.105. Garanția provizorie este de lei 200, iar cea definitivă de lei 400.

9) 1.505 arbori din pădurea Cârlogani. Parcela A, pendinte de comuna Cârlogani. Vânzarea se face în bloc. Estimația este de lei 4.430. Garanția provizorie este de lei 400, iar cea definitivă de lei 800.

10) 3 parchete din pădurea Oboga, pendinte de comuna Oboga. Vânzarea se face pe hectar. Estimația este de lei 600 hectarul. Garanția provizorie este de lei 500, iar cea definitivă de lei 1.000.

Județul Teleorman

11) 3 parchete din pădurea Licuriciu, pendinte de comuna Antonești. Vânzarea se face pe hectar. Estimația este de lei 600 hectarul. Garanția provizorie este de lei 3.000, iar cea definitivă este de lei 5.000.

Județul Vlașca

12) 5 parchete din pădurea Gogoșari-Vechi, pendinte de comuna Gogoșari. Vânzarea se face în bloc. Estimația este de lei 6.950. Garanția provizorie este de lei 1.000, iar cea definitivă este de lei 1.500.

13) 5 parchete din pădurea Bucșani, pendinte de comuna Bucșani. Vânzarea se face pe hectar. Estimația este de lei 620 hectarul. Garanția provizorie este de lei 1.500, iar cea definitivă este de lei 3.000.

În ziua de 22 Septembrie 1911, ora 10^{1/2} a. m. licitație publică, cu oferte închise pentru vânzarea de veci, a loturilor din Sinaia mai jos notate și anume:

Strada Brătianu

1. Lotul No.	2	în supr. de	1270 m. p.	a lei	2 m. p. gar. prov. lei	600
2. " "	12	" "	1010	" "	2 " "	500
3. " "	27	" "	965	" "	3 " "	800

Bulevardul Ghika

4. Lotul No. 26 în supr. de 862 m. p. a lei 10 m. p. gar. prov. lei 3.000

Strada Cășăriei

5. Lotul No.	2	în supr. de	2065 m. p.	a lei	1,00 m. p. gar. prov. lei	500
6. " "	3	" "	1720	" "	1,50 " "	650
7. " "	4	" "	1880	" "	1,50 " "	700
8. " "	5	" "	1285	" "	1,00 " "	300
9. " "	6	" "	1485	" "	1,00 " "	350
10. " "	7	" "	2375	" "	1,50 " "	900
11. " "	8	" "	1860	" "	1,50 " "	700
12. " "	9	" "	1825	" "	1,50 " "	700
13. " "	10	" "	1317	" "	1,50 " "	500
14. " "	11	" "	1950	" "	1,50 " "	750
15. " "	12	" "	1050	" "	2,00 " "	500
16. " "	15	" "	1003	" "	1,50 " "	350
17. " "	16	" "	1063	" "	1,50 " "	400
18. " "	17	" "	1511	" "	1,00 " "	400
19. " "	21	" "	1213	" "	1,50 " "	450
20. " "	22	" "	1100	" "	1,50 " "	400

Șoseaua variantă Ploești-Predeal

21. Lotul No. 22 supr. de 1127 m. p. a lei 2,00 luat din stăpânirea d-lui Schifflers, garanția provizorie lei 450.

Lotul din Strada Vârful cu Dor și Furnica

22. Lotul în suprafață de 270 m. p., situat la colțul făcut de intersecția stradelor Vârful cu Dor și Furnica, garanția provizorie lei 200.

Lotul din Piața Veche

23. Lotul din Piața Veche (în fața proprietății Vasile B. Alexe) în suprafață de 24 m. p., estimat cu lei 10 m. p., garanție provizorie lei 100-

Strada Davila

24. Lotul No. 4 în suprafață de 62 m. p. a lei 1 m. p., garanție provizorie lei 20.

Valea Izvorului

25. Terenul de pe malul stâng al văii Izvorului, între zona C. F. R. și zonososelei, făcând parte din loturile No. 27 și 28 în suprafață de 560 m. p. a lei 1 m. p., garanție provizorie lei 140.

— În ziua de 26 Septembrie 1911, ora 10¹/₂ a. m. se va ține la Eforie, B-dul Elisabeta, licitație publică cu oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de canalizare a stradei Brătianu din Sinaia. Devizul în suma de lei 7.600.

Supra-oferte și oferte condiționale nu se primesc. Condițiunile și devizul se pot vedea la serviciul Domenial, Biroul Bunurilor, în toate zilele de lucru între orele 10¹/₂—12¹/₂ a. m.

Licitațiunile se vor ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Clopoțelul dela trenurile spaniole

În Spania pentru a semnală plecarea trenului, șeful de stație sună un clopoțel și fluieră ca la noi. După ce șeful sună clopoțelul, trenul se pune încet în mișcare așteptând astfel pe cei întârziți, sau cari au ajuns aproape de gară, să-și iuțească pasul. Ce s'a întâmplat într'o zi? Iată ce povestește un pasager: Trenul se oprișe la o stațiune dejă de un sfert de oră și se părea că nici nu vrea să plece mai departe. Șeful de stație umblă buimac într'o parte și într'alta. Ne întrebam noi între noi că ce poate fi oare cauza de nu mai pleacă trenul. Unul din noi își luă inima în dinți și-l întrebă pe șef de ce nu pleacă trenul. Bietul om îi răspunse că i s'a furat clopoțelul și fără clopoțel el nu poate pune trenul în mișcare. Ce se întâmplase cu el? Uu călător care mai avea ceva de lucru în oraș, temându-se că trenul nu-l va aștepta, a luat clopoțelul și l'a pus frumuseșel în buzunar, pentru ca să fie mai sigur că trenul îl va aștepta. Când s'a întors din oraș cu clopoțelul, trenul a plecat mai departe.

(Gazeta Transilvaniei).

„STEUA“

Societatea „*Steua*“ lucrează pentru întinderea învățării în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legitime, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române

În acest scop publică și o bibliotecă populară, din care au apărut până acum următoarele cărți la câte 20 bani:

No. 1. *Din Țara Basarabilor*, de G. Coșbuc — un rezumat al Istoriei noastre naționale, dela colonizarea Dacilor până la Războiul pentru neamuri din 1877—78.

No. 2. *Foloasele învățării*, de P. Dulfu — o descriere a stării de azi a sătenilor noștri în asemănare cu a celor din țările apusene și mijloacele de îndreptare.

No. 3. *Minunea vieții și cheia lumii*, de Th. D. Speranța — o povestire morală și instructivă.

No. 4. *Grădina de legume*, de Ioan Hășeganu — tratat de grădinărie.

No. 5. *Medicul poporului*, partea I, de Dr. I. Felix — povește practice de igienă.

No. 6. *Avem cu ce să ne mândrim*, de T. Dușescu-Dușu — spicuri din Istoria și Literatura națională, cu îndemnuri pentru săteni la învățatură.

No. 7. *Medicul poporului*, partea II, de Dr. I. Felix — povește pentru păstrarea sănătății.

No. 8. *Biserica Ortodoxă Română*, de I. Michălcescu și Victor Puiu — explicațiuni asupra slujbei bisericești și a picturilor morale din Biserică.

No. 9. *Ștefan-cel-Mare*, de Alex. Lepădatu — povestire populară a faptelor și războaielor purtate de Marele Domn al Moldovei.

No. 10. *Ce se poate învăța dela un drum lung*, de Dr. I. Simionescu — povestiri însoțite de exemple din viața sătenilor din țări străine, spre a folosi ca pildă țăranilor noștri.

No. 11. *Comoara Dorobanțului*, de Mihail Sadoveanu — pildă despre un om rău năvălit și stricat din cauza beției, care, în urma unor întâmplări, s'a îndreptat pe calea cea bună, devenind un gospodar de frunte în satul său.

No. 12. *La Răscruci*, de I. Slavici — povestire morală cu pildă cum trebuie să se poarte omul în societate și cum să iubească pe Dumnezeu.

No. 13. *Domnul Tudor din Vladimiri*, de N. Iorga — schiță biografică amănunțită despre Tudor Vladimirescu.

No. 14. *Pământul și Țara noastră*, de Aldem — o schiță geografică și economică a României.

No. 15. *Românii de peste Carpați*, de I. Russu Șirianu — studiu statistic.

No. 16. *Românii și Dacii*, de Dr. I. Lupaș — povestire populară, despre luptele dintre Romani și Daci și despre obârșia și alcătuirea poporului românesc.

No. 17. *Satul Grivița*, de N. Rădulescu-Niger — povește despre agricultura și gospodăria sătenilor.

No. 18. *Cum ne putem feri de boalele molipsitoare*, de Doctorul Urechia — lămuriri și sfaturi folositoare și trebuitoare tuturor pentru buna îngrijire și păstrarea sănătății.

No. 19. *Superstițiunile păgubitoare ale poporului nostru*, de George Coșbuc.

No. 20. *Antim Ivireanul*, de N. Dobrescu — schiță despre viața acestui vlădică, care a fost unul din cei mai însemnați, de cari am avut parte în trecut.

No. 21. *Cântece voinicești și ostășești*, alese din colecțiile culese de d-nii învățători Rădulescu-Codin, St. Tușescu și S. T. Kirileanu.

No. 22. *Amintiri și schițe*, de Em. Gârleanu.

Societatea a scos și următoarele 5 tablouri în culori, executate artistic pe hârtie cromo:

	Bani
Portretul M. S. Regelui României	0.50
„ „ „ Reginei României	0.50
„ A. S. R. Principelui Ferdinand	0.50
„ „ „ Principesei Maria	0.50
„ lui Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei	0.50

Administrația publicațiilor este la librăria C. Sfetea, București, piața Sf. Gheorghe, iar pentru cererile de *inseriere ca membri*. a se adresa d-lui Sp. Haret, București, str. Verde.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel dintâiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

În schimb fiecare membru primește câte un exemplar din cărțile sau tablourile publicate de societate anual.

Comitetul: *Președinte*, Ion Kalinderu, *Administrator al Domeniului Coroanei, Membru al Academiei Române.* — *Vice-Președinte*: I. Procopie-Dimitrescu, *Mare proprietar, fost Primar al Capitalei.* — *Administrator-casier*, Spiru C. Haret, *Membru al Academiei Române, fost Ministru al Cultelor și Instrucțiunii.* — *Membrii*: M. Vlădescu, *Profesor universitar, fost Ministru al Cultelor și Instrucțiunii.* — Petre Gârboviceanu, *Profesor, fost Administrator al Cassei Bisericii.* — Const. Banu, *Profesor, fost Deputat.* — Cristu S. Negoescu, *Profesor, fost Administrator al Cassei Școlilor.* — Pompiliu Eliade, *Profesor Universitar, fost Director al Teatrelor.* — *Secretar*: Alex. Lepădatu, *Secretar al Comisiunii. Monumentelor Istorice, Membru corespondent al Academiei Române.* — *Cenzori*: Const. Alexandrescu, *fost Inspector Școlar.* — Păr. C. Ionescu, *Profesor.*

Membrii înscriși și cotizațiuni plătite (urmare)

B. Schneider (Loco), 2 lei; M. Dulberger (Loco), 2 lei; Biblioteca populară (Loco), 2 lei; Samuel Marcus (Loco), 2 lei; S. Koritzen (Loco), 2 lei; L. Spear (Loco), 2 lei; Dehora Leiboivei (Loco), 2 lei; Jeanette Berggrünt (Loco), 2 lei; Hortense Schachmann (Loco), 2 lei; d-na Elena C. Georgescu (Craiova), 2 lei; d-na Eliza Hagi Preda (Craiova), 2 lei; d-na Sevastia Micșunescu (Craiova), 2 lei; d-na Elena Stănescu (Craiova), 2 lei; d-na Elena Pasalega (Craiova), 2 lei; d-na Eug. Bazelli (Craiova), 2 lei; d-na Ch. Gramaticescu (Craiova), 2 lei; d-na Ecăt. Bălăcioiu (Craiova), 2 lei; d-ra L. Rădulescu (Craiova), 2 lei; Pr. Gr. Popescu-Breastă (Craiova), 2 lei; d-na Eugenia Ciuceanu (Craiova), 2 lei; d-na Elena Jigendi (Craiova), 2 lei; d-na Calipsa Tănăsescu (Craiova), 2 lei; Speranță Mazerini (Craiova), 2 lei; d-na Maria Amoli (Craiova), 2 lei; d-na Teodora Poianu (Craiova), 2 lei; Eug. Stănescu (Craiova), 2 lei; Lucia Romanescu (Craiova), 2 lei; An. Sărățeanu (Loco), 2 lei; Petre C. Alexandrescu (Loco), 2 lei; Gr. Ionescu (Loco), 2 lei; Ion Asador (Loco), 2 lei; Petre M. Popescu (Loco), 2 lei; Aurel I. Cristescu (Loco), 2 lei; I. Teișeanu (Loco), 2 lei; G. Dumitrescu (Loco), 2 lei; N. Veaduse (Loco), 2 lei; Ch. Costin (Loco), 2 lei; G. Iuga (Loco), 2 lei; M. Brătilă (Loco), 2 lei; T. Alexeanu (Loco), 2 lei; Ioan V. Nestor (Tutova), 1 leu; Const. I. Cartas (Tutova), 1 leu; Nicolai Cărăbăț (Tutova), 1 leu; Alexe V. Manole (Tutova), 1 leu; Vasile I. Ifrim (Tutova), 1 leu; Ioan Negruț (Tutova), 1 leu; N. Dima (Tutova), 1 leu; V. Revent (Tutova), 1 leu; M. Mintuță (Tutova), 1 leu; C. V. Bujoreanu (Tutova), 1 leu; V. M. Parfene (Tutova), 1 leu; Al. Sișman (Tutova), 1 leu; Ioan P. Dăscălescu (Botoșani), 1 leu; Grigore Filipescu (Botoșani), 1 leu; Mihail V. Condrea (Botoșani), 1 leu; D. Lucinescu (Botoșani), 1 leu; Ilie Dumitraș (Botoșani), 1 leu; Anania Rotundu (Botoșani), 1 leu; C. Constantinescu Preat (Botoșani), 1 leu; Natalia Crupenschi (Botoșani), 1 leu; Ion Dumitrescu (Botoșani), 1 leu; Verona (Loco), 2 lei; Steriadi (Loco), 2 lei; Avocat Dobrovici (Loco), 2 lei; George Pătrașcu (Loco), 2 lei; E. Dobrovici (Loco), 2 lei; A. Cocea (Loco), 2 lei; N. Stănescu (Loco), 2 lei; Iulius Wasiecki (Loco), 2 lei; Petre Dumitrescu (Loco), 2 lei; Pasquale Grutteiu (Loco), 2 lei

(Va urma).

MINISTERUL FINANTELOR

DIRECȚIUNEA CONTABILITĂȚII GENERALE A STATULUI ȘI A DATORIEI PUBLICE

Tablou de numerile titlurilor de rentă 4%, amortibilă din 1905, împrumutul de 100.000.000 lei, eșite la sorți la tragerile precedente și reprezentate la rambursare până la 18 Iunie (1 Iulie) 1911

Titluri a 5.000 lei

No. titlurilor	Data ieșirii la sorți		No. titlurilor	Data ieșirii la sorți		No. titlurilor	Data ieșirii la sorți		No. titlurilor	Data ieșirii la sorți	
	Luna	Anul		Luna	Anul		Luna	Anul		Luna	Anul
92036	Iunie	1910	94245	Iunie	1910	94997	Decemv.	1910	95215	Decemv.	1910
92835			94863	Decemv.		95089			95274	Iunie	
94105	Decemv.		94983			95178			95421	Decemv.	

Titluri a 2.500 lei

81942	Decemv.	1909	84085	Decemv.	1910	88248	Decemv.	1910	89918	Iunie	1910
81982	Iunie	1910	84656		1908	88249			89919		
81983			85966		1910	83250			90206	Decemv.	
83101			85967			86888			90208		
83453			86374			89471			90209		
83454			86410			89472			90210		
84032	Decemv.		87012			89473			91216		
84033			87013			89474			91217		
84081			87014			89475			91218		
84082			87737		1909	89916	Iunie		91219		
84083			88246		1910	89917			91220		
84084											

Titluri a 1.000 lei

59254	Iunie	1910	63376	Decemv.	1910	71050	Decemv.	1910	75004	Decemv.	1910
59481	Decemv.		63379			71652			75005		
59482			63380			71653			75010		
59483			63929			72441		1909	75411	Iunie	
59490			66571			73791		1910	75420	Decemv.	
61612			6657			73792			75916	Iunie	
61614			68919	Iunie		73793			75917		
61615			68920			73794			75918		
61616			69119	Decemv.	1909	73795			75919		
61618			69120			73796			75920		
61619			70871		1910	73797			77411		
63351			70872			73798			77412		
63352			70873			73799			77417		
63353			70888	Iunie		73800			77418		
63371			71041	Decemv.		75002			78846		
63372			71043			75003			79313	Decemv.	1909
63373											

Titluri a 500 lei

1301	Decemv.	1910	6061	Iunie	1910	9972	Decemv.	1910	11614	Iunie	1910
1302			6063			9977			11615		
1303			6064			9978			11616		
1304			6065			9979			11617		
1305			6066			9980			11618		
1306			6067			10705		1909	11619		
1307			6075			11603	Iunie	1910	11901	Decemv.	
1308			6076			11605			11902		
1309			8808	Decemv.		11606			11903		
1310			8812			11607			11904		
1310			8815			11608			11906		
1311			9763	Iunie		11609			11907		
1312			9963	Decemv.		11610			11908		
1313			9964			11611			11909		
1314			9965			11612			11910		
1315			9968			11613			11911		
3840	Iunie										

Inainte și după

INTREBUINȚAREA

CREMEI și PUDREI „FLORA“

Capilogen „Flora“ (apă de păr) sticla mare lei 3,25, mică 2,50.—Pastă de dinți „Bucol“ lei 1.—Apă de gură „Bucol“ lei 1,50.—Lapte de crin „Flora“ pentru înfrumusețarea tenului lei 2.—Săpun de lapte de crin „Flora“ lei 1,25. La nemulțumire se restituie imediat costul.

DE VÂNZARE LA DROGUERII ȘI FARMACII

Se caută depozitari în comunele rurale; a se adresa la depozitarul general L. Lindenberg, București, Str. Lipscani No. 51.

Un obraz curat și frumos

se obține prin întrebuițarea cremei și pudrei „FLORA“ preparate de Al. Iteanu, farmacist, furnizor al Curții Regale. Pudra „Flora“ fără bismut, mărește efectele uimitoare ale cremei „Flora“ Crema lei 1,50—Pudra „Flora“ lei 2.—Săpun „Flora“ lei 1,25.—Pomadă de păr „Flora“ neîntrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului, lei 2,50, borcan mai mic lei 1,75

BIBLIOGRAFIE

A apărut în editura librăriei C. Sfetea: *Metodica învățământului primar*, scrisă de d-nii Florian Cristescu și Ion Gh. Bratu, institutori, cu o scrisoare a d-lui P. Dulfu.

Cartea conține teorie și planuri de lecțiuni practice din toate obiectele de studiu și se află de vânzare la principalele librării din Capitală și provincie. Prețul 6 lei.

Pentru d-nii învățători cari comandă cărți de școală la librăria C. Sfetea, cartea se vinde numai cu 4 lei și 50 bani.

2-10

THE BANK OF ROUMANIA, LIMITED

Capital Lire sterline 300.000 deplin vărsat. Sediul Londra. Sucursala București.

Comitetul central: la Londra
 Lachlan Macintosh Rate . . . . .
 G. I. Goschen . . . . .
 Vicontele Duncannon . . . . .
 E. W. H. Barry . . . . .
 Robert Hamilton Lang . . . . .
 Demetre de Frank . . . . . Viena
 P. Naville . . . . . Paris
 Ad. Verne . . . . .

Directori: { C. A. Stolz
 E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kalinderu, Demetru Ioan Sbika și Arthur Green.

Sediul social:

Londra 6 Creta Winchesterstreet.

Sucursala: București, Piața Sf. Gheorghe.

„NAȚIONALĂ“

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, București
 Capital în acțiuni întreg vărsat în aur . . . . . Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă compuse din prime și daune 3.955.688.76

Idem format din capital și alte rezerve „ 1.075.842.60

➤ Total în aur „ 7.052.531.36
 Daune plătite 33.000.000

Vice-președinte, A. Bălcolanu.

Dir. general, E. Grunwald.

„NAȚIONALĂ“ asigură contra incendiului, a „grindinei“, contra riscului pierderii valorilor. Asigurările pentru viață sunt permise în toate combinațiile obișnuite ca: „cas de moarte, supraviețuire, zestre și rentă“. Sediul social în palatul Soc. din str. Doamnei No. 12, București. Repres. generală în Buc. str. Smârdan No. 4. Agenții în toate orașele din țară.

ACTIVITATEA SOCIALĂ

PREOȚILOR ȘI INVĂȚĂTORILOR

DIN MONOGRAFIA COMUNEI JORĂȘTI

(JUD. COVURLUIU).

VI

Administrația și justiția

Administrația. Fire istorice leagă această comună de timpurile ei de netăgăduită glorie. Dacă ea astăzi trece în rândul celorlalte comuni, altădată ea a fost reședința¹⁾ plășei Horincea peste 10 ani, și care reședință să strămută de aici odată cu moartea lui *Ghiță Rugeanu*, privighetorul dela Berești.

După un nou proiect de lege depus în 1890, de general Manu, Prim-Ministru și Ministru de Interne, pentru fixarea circumscripțiilor administrative, comuna Jorăști trebuia să devie reședință de plasă a comunelor: Bursucani, Crăești, Drăgușani, Măcișeni, Zmulți și Vârteji.²⁾ Dela 1890 și până astăzi reședința plășei de care a ținut comuna Jorăști s'a schimbat de câteva ori, când la Bujoru, când la Berești. Astăzi depinde de Bujoru.

Administratorul comunal are ca subalterni ai sei în comună pe primar și ajutorul său, pe notar și secretar și pe șeful postului

¹⁾ Localul aceluia „*tact*” sau „*privighetorii*” eră în partea de nord a satului la răsăritul șoselei. „*Tactul*”, aveă și un arest și o companie teritorială „însărcinată că să îndeplinească slujbe pe lângă partea administrativă și spre a slujă de rezervă oștirea, și asigurând liniștea obștească de bântuirele făcătorilor de rele”. Corpurile acestea au fost întocmite în 1832. (*N. Bălcescu: Puterea armată*).

²⁾ Proiectul de lege prezentat de ministru de Interne în sesiunea 1889—90 București 1890.

de jandarmi, cari are în grijă paza comunei. În cele două cătune să află câte un delegat ales dintre fruntași.

Mai înainte de a cercetă administrația actuală să plecăm puțin urechea și la ceiace spun bătrânii despre administrația din trecut dinainte, adică, de organizarea prin lege a comunelor urbane și rurale.

Înainte de 1864 erau în locul primarului de astăzi *judetii*, niște mici dregători cari erau în totul la ordinul boerului. Celui dintâiu din cei 3 județi să-i zicem: Primar. Județii aveau un bine; erau scutiți de multe îndatoriri către proprietar, care se înțelege, eră și primul judecător în comună. Cel judecat de proprietar și județi eră trimis zapciului de plasă.

În timpul nenorocitelor ocupații rusești și mai ales pe timpul când să purtau rășboaie cu brațe românești, zapciul cerea oameni ziși „de beilie!“ dela proprietar. Nu eră nevoie ca primarul să știe scrie căci el puneă doar pecetea sau peciul și turaua, o iscălitură încrăcată care, adesea, nu cuprindea nici o literă. Pecetea se desfăcea în două bucăți: o bucată o ținea un județ și alta alt județ, iar primarul ținea numai „tacâmul“ unde se așezau bucățile pecetei spre a se putea pune pe hârtie. De multe ori cei 2 județi care țineau bucățile luau un clește dela un țigan, strângeau cele 2 părți ale pecetei și o puneau pe acte, băgând astfel pe primar în bocluc. Pecetea comunei Jorăști avea această inscripție: *Ținutul Covurlui, 1840* pe margini, iar la mijloc pe două rânduri, *satul Jorăștii*. Eră de mărimea unui 5 bani de aramă. Eră nevoie să știe carte logofătul, care, spre deosebire de ceilalți muritori purtă călimările la brâu și o mulțime de pene de gâscă „părea un curcan umflat“. Acești logofeți, piseri sau notari, se foloseau mult de cumințenia săteanului, care să răzbuna zicându-le: „Logofete, brânză'n bete, lapte acru'n călimări“.

Tot județii strângeau și birul care eră: a) pentru *birnici* și b) pentru *mazili*.

În locul condițiilor cu matcă de astăzi, se întrebuiță *răbojul* tăiat în două: o parte să da birnicului și altă parte, „matca“, care serviă de socoteală, Primarului. Numărul creștăturilor arată „ratele“, care se plăteau după cum hotărâ *cisla*. (Adunarea locuitorilor spre a hotărî birul).

Pe după 1850 se pare că primarul nu eră numai a proprietarului ci eră și alesul locuitorilor. Alegerea de primar se făcea în modul următor: se adunau în curtea proprietarului „toți“ locuitorii. Proprietarul, „boierul“, sau „cuconășul“, eșă la geam să vadă, să alegea

„după sprinceană“. Cel oehit de proprietar era numit și dacă ce-¹ din jurul lui îl luau pe mâni el se consideră ales pe jumătate din cei de față. Dacă nu era luat pe mâni atunci se „ochiă“ altul. Cel luat pe mâinile locuitorilor pentru ca să i să zică *Primar* (în comuna noastră i să ziceă *Părcălab*) trebuia să capete și votul celor de față, care stătea într'o atingere cu palma de corpul alesului. De multe ori cel ales căpăta adevărați pumni, așa că-și aminteă multă vreme ziua alegerii.

Obiceiul s'a păstrat în jocul zis „*de-a alesul primarului*“.

Instituindu-să *comuna* prin decretul lui Cuza. No. 394 din 31 Martie 1864 să regulează și consiliile comunale pe care le avem și astăzi în organizația noastră administrativă.

Primul local de primărie a fost lângă Biserica Sf. Impărați, zidit pe loc răzășesc de către locuitori, local pe care l-au apucat toți cei ce-s mai mari de 10 ani. Pe la 1900 începuse să se strice, căci sala dinspre nord fusăse și școală. În 1904 să mută în casele d-lui P. Bezman, până când se gătește localul propriu de astăzi, local spațios, cu vr'o 8 camere, toate cu destinație specială și lucrată cu două fețe. Mutarea s'a făcut în noul local încă din 1907.

Paza comunei să făcea de oamenii din sat pe rând, câte mai mulți pe noapte, sub conducerea unuia din județi care în cazul acesta se chemă *pasnic*. Dela 1864 paza comunei era în sarcina primarului. Până în 1907—908 această pază se făcea tot de către locuitorii comunei împărțiți în căprării de câte 10 locuitori sub conducerea unui căprar, iar toate căprăriile eran sub conducerea șefului de garnizoană. Dela această dată căprăriile sunt sub conducerea șefilor posturilor de jandarmi.

Constatările nu-s îmbucurătoare de loc.

În noul local de primărie este o sală deosebită pentru arhivă, care se începe din anul 1862 și după cum singur am putut observa este în bună regulă. Desigur că ceiace cuprinde mai puțin sunt statisticile, care de altfel sunt foarte trebuincioase pentru cel ce ar vrea să constate trecutul și mersul populației. Și apoi nu prețuiesc nici cinci bani vechi, statisticile în care numerile-s șterse de 3—4 ori. Un opis cuprinzător al tuturor dosarelor pe ani și pe lucrări ar fi foarte necesar, mai ales dacă s'ar lucra alfabetic pentru ușurarea întrebuintărei.

Registrelle sunt ținute în ordine și lucrate cu pricepere, mai ales de ultimii notari.

Două cuvinte aici: *Notarul* trebuie să fie om de legi și cu bun simț, și cinstit, deci nu-i decât spre folosul administrației pu-

nerea la concurs a notarilor la 4 ani. Ar trebui să fie de regulă lucrul acesta, pentrucă așa ar mai cunoaște și ei câte ceva din multele noastre legi. *Primarul* de folos locuitorilor este numai acela care va putea fi ales fără să curgă băutura gârlă și care să fie om cinstit din fire. *Primarul* ales pentru paharul de băutură ce ți-l dă pentru a-l alege, valorează cât și paharul ce ți-l-a dat pe care și-l va scoate din nedreptatea ce va face-o asupra ta, căci din leafă nu se poate. Așa!

Justiția. Pe timp când eră aici reședința subprefecturei plășei Horincea eră și judecătoria de Ocol Horincea cu care deodată se mută la Berești. După 1879 dreptatea se împarte și prin cei 2 juri care judecau sub președinția primarului, având pe notar ca secretar. „*Jurii*“ judecau, fără apel, până la 5 lei și cu apel până la 50 de lei, iar procesele pentru sume mai mari erau de competența judecătoriei de ocol, unde se și apela contra sentinței jurilor.

Instituția jurilor eră bună în sine. Eră rea, însă, pentrucă jurii nu erau aleși după criteriu, care să fie dovadă că jurii sunt oameni cinștiți, cunosc legile și știu să judece fără de părtanie. Văd un nemărginit bine într'un juriu compus din: *Primar, Preot, Invățător, Notar* și 4 juri aleși din 10 propuși de aceștia. S'ar afla într'un astfel de juriu și *știința și bunul simț și onoarea.*

Pricinele de judecată sunt micile neînțelegeri dintre locuitori. Ca în fiecare sat, se află și în Jorăști „cârciobari“, de cei cărora le place să moară cu citățiile în sân.

Dăm mai jos o statistică de condamnății la închisoare, dela 1890—900 pentru ca să ne facem o idee lămurită de numărul lor, instanța ce i-a condamnat, cauza și timpul pedepsei.

In 1891: Se condamnă de tribunal 1 pentru tâlhărie, la 1 an și 2 luni.

„ 1892: Se condamnă de judecătoria ocol. Bujoru 1 pentru tâlhărie, la 14 zile.

„ 1893: De tribunalul și judecătoria ocol. Bujoru 8 din care 4 pentru furt și rănire și 4 pentru insolvabilitate dela 5 zile la 6 luni.

In 1894: Condamnă jud. de ocol 5 din care doi pentru furt, dela 4 zile la o lună.

„ 1895: Condamnă jud. ocol, 5 pentru contravenții și 4 pentru lovire dela 5 la 15 zile.

„ 1896: Condamnă jud. ocol. 9 pentru substragere de sub sechestru și 2 pentru insolvabilitate, și 4 pentru lovire și furt dela 4 zile la 3 luni.

În 1897: Condamnă jud. ocol. 13, iar Tribunalul 1 pentru insolabilitate, abuz de încredere, lovire, ultragiu și contraveniențe, dela 4 zile la 3 luni.

„ 1898: Condamnă jud. ocol. 2 și Tribunalul 5 pentru insolabilitate, abuz de încredere, furt și omor prin imprudență dela 1—15 zile.

„ 1899: Condamnă jud. ocol. 1 pentru lovire la 15 zile și

„ 1900: Condamnă jud. ocol. 1 pentru furt la 1 lună închisoare.

Din această statistică se poate vedea mult. Ceiace ne interesează, însă, este numărul condamnaților și vinele pentru care au mâncat pâinea amară și rușinoasă a închisoarei.

Țin să amintesc și aceasta: cea mai mare parte din oameni sunt de cei ce-și pun căciula dinainte și se judecă singuri, iar când s'au sfădit merg de se împacă cu alt sfădit până seara. Ce bine ar fi să fie toți așa!

Țin să mai adaog că săteanul nu are încredere în judecător pe care-l crede coruptibil prin vre-un avocat din cei care țin puterea dacă-l plătește scump.

Acesta este cel mai mare rău posibil pentru o țară ca a noastră cu mai mult de 50% neștiutori de carte și cu vr'o 40% semidocti care încurcă lumea cu nepriceperile lor.

Necontestat că prin legea judecătoriilor ambulante s'a urmărit binele săteanului, și s'ar fi ajuns la bine dacă nu s'ar fi înmulțit procesele, martorii falși și deci: nedreptatea.

Aici în comună este sediul poștarului circ. 17; poștar este d. Ghîță Mache, care ocupă acest post cu multă vrednicie și conștiinciozitate de peste 20 de ani. Tot aici se sfârșește linia telefonului ce vine din Bujoru, încă din 1904.

Primarul cel care a ocupat pentru prima oară scaunul primăriei este: Ion Șelaru, apoi (după actele stărei civile): 1) Ștefan Bezman, 2) Ioniță Podașcu, 3) V. Saviu, 4) Ifteni Filoti, 5) V. Chirjca, 6) Gh. Pr. Șelaru, 7) Macovei, 8) Panait Georgescu, 9) Vasile Popa, 10) N. V. Popa (mai apoi zis Ciolacu), 11) V. M. Dodu, 12) V. Pr. Velichi, 13) I. V. Tofan, 14) Gh. Guțu, 15) Mitrea Istrati, 16) Costea Șelaru, 17) Costaki K. Dodu și 18) D. I. Dodu care este și în timpul de față. Natural că unii au fost de mai multe ori.

Primul pisier, -- notar sau secretar — a fost Ioniță Podașcă. Apoi semnează, în actele stărei civile, de după 1875: 1) Ghîță Bălășescu, 2) V. Gh. Ionescu, 3) Razi, 4) D. Egumenide, 5) Izvo-

ranu, 6) K. G. Antoniu, 7) Marinescu, 8) Mihăilescu, 9) D. Gherghel, 10) L. Gr. Samson, 11) Eustațiu Teodor, 12) Chirilă Ionescu, 13) Aristide Vennan, 14) D. Velea, 15) Gh. I. Marinovici, 16) D. Vasiliu, 17) D. Vasilescu și 18) *Miltiade I. Tofan*, care funcționează dela 1904 până în timpul de față. Adaog iarăș, că unii au fost în mai multe rânduri.

Preotul I. C. Beldie

Fărănești-Covarluin.

ȘEDINȚA ANIVERSARĂ A BĂNCEI POPULARE „CARAIMANUL“

DIN

BREZELE-PRAHOVA

În ziua de 27 Martie a. c., s'a ținut în comuna Breaza de Sus, județul Prahova, ședința aniversară a băncei populare „Caraiman“. Cu această ocaziune președintele băncei, d. Medic Veterinar Irimia Popescu, a ținut cuvântarea de mai jos,

Domnilor,

Ar trebui ca în calitate de președinte, să expun situația băncei în cursul anului trecut 1910. D. casier însă și Părintele secretar comptabilul, ca și d-nii Cenzori, prin dările de seamă ce vor face, mă scutesc și anul acesta de această sarcină. Totuși voi spune, că afacerile băncei au mers bine, capitalul ei crescând cu suma de peste 40.000 lei, deci avem un progres.

Dar dacă banca populară «Caraiman» progresa, aceasta se datorește membrilor ei, d-voastră tuturilor. Pentru a ne continua drumul spre progres se cere a fi și a rămâne uniți, și a nu avea altă dorință decât aceia ca prin muncă cinstită să ne putem menține pe calea cea bună; neocupându-ne de situația altora, ne făcând socoteala averii vecinului, ci fiecare pe a sa, căci altfel, am dovedi răutate, invidie, ne-am pierde vremea, «am arde, vorba ceia, lumânarea săracului pentru a face socoteala bogatului». Trebuie a se judecă omul pe sine, nu după câți sunt superiori sau mai bogați ca el, ci după câți sunt în urma lui, mai nevoiași. El, bine înțeles, e în drept de a năzui neîncetat către o situație din ce în ce mai bună, către un trai mulțumitor, fără a căută, sau a cugetă, a-și ajunge năzuințele deodată și pe căi piezișe, căci atunci ar fi a dobândi înainte de vreme și pe nedrept, ceia ce nu putea să-i vie decât cu timpul și pe cale dreaptă, și ceia ce se dobândește în așa chip, totdeauna se pierde, se spulberă, se duce repede, mai repede de cum a venit.

Societățile, corporațiunile, pentru a se ridică, trebuie ca membrii lor să se iubească și să aibă legături de prietenie, legături de familie, să împărtășească necazurile între ei ca și bucuriile, să aibă obligațiuni și datorii unii față de alți; să fie buni și miloși, să respecte autoritățile, să dea considerațiunea cuvenită superiorului, să fie oameni de *ordine, disciplinați*.

Să fim deci oameni de ordine și cu respect.

Ordinea trebuie să ne stăpânească în casă ca și afară, în casă la rugăciune, la muncă, la odihnă, la îmbrăcăminte la mâncare, totul trebuie făcut cu chibzuială. Coprinsul gospodarului chibzuit se cunoaște de departe: curtea și casa curate, el se înfățișează cu fața limpede, îmbrăcat cum se cuvine, ca și soția și copiii; vitele lui sunt frumoase. Omului fără ordine în viață, îi cresc bălăriele în curte, casa-i este murdară, pică în ea, soba scoate fum, ochiurile ferestrelor înfundate cu cârpe, doarme de obicei pe jos ne având pat și la un loc cu vițelul sau purcelul, coatele și genunchii îi ese prin haine, îi ninge în opinci; soția rău îmbrăcată, copii murdari, boinăvicioși, vitele negrijite, slabe, încât le numeri de departe coatele.

Astfel este omul fără chibzuială în ale vieții, să ne ferim deci de a ajunge în o așa stare.

Să fim cu respect nu numai către autorități și superior, dar și între noi, unii față de alții. Să consideri pe semenul tău astfel cum ai voi și tu să fii considerat. Dar pentru a te respecta aproapele tău și a ști să respecti, trebuie să te respecti tu însuși. Cu alte cuvinte în viața ta, să nu faci decât fapte care te cinstesc. Să te ferești de a scorbri ființa ta, prin vițuri ca, beția, prin violențe, bârfele, ș. a. Și începând cu casa ta, să știi a face să fii respectat și iubit de ai tăi, de soția și copii tăi, impunându-le respect prin grija ce ai de ei, prin iubirea și dorința ce le porți pentru a-i vedea fericiți.

Și pentru a ajunge aci, tu, capul familiei, trebuie să le fii pildă prin bune purtări și muncă, căci cum ai voi să te respecte soția și copiii, dacă bunioară ai fi vițios, cu patima beției, nu-i ai îngriji, lăsându-i în lipsă.

Da. Nu te va respecta nici ai tăi în acest caz, cu atât mai mult ceilalți oameni. Ai tăi chiar te vor considera ca un nimic, ca ceva fără importanță, ca un gologan șters, iar când copiii se vor face mari, vor vedea în tatăl lor, un nenorocit; o pacoste a casei lor.

Tot asemenea și în societate, în lume, trebuie să ai viața limpede, nepătată, dând considerațiunea cuvenită fiecăruia, ca astfel la rândul tău să fii respectat. Căci eu, de pildă pentru a mă bucura de bună considerație față de d-voastră, trebuie să fiu corect și să am respect față de societate, dând considerațiunea cuvenită fiecărui membru.

Așă dar pentru ca societatea noastră să progreseze ne-
ncetat, să continuăm a trăi în ordine și cu respect.

Oamenii lipsiți de respect între ei, dovedește ignoranță,
sălbăticie, după cum respectu și recunoștința, înseamnă civi-
lizație, pași către progres.

Cu privire la recunoștință, noi «Băncile populare» nu
trebuie niciodată să pierdem din vedere pe binefăcătorii
noștri, pe aceia care prin cuvânt și faptă ne-au îndrumat
spre bine. Toate autoritățile superioare, foste și cele de
astăzi, au sprijinit și sprijinesc aceste instituțiuni. Dar
printre demnitarii din capul acelor autorități, se află o distinsă
persoană pentru care banca noastră în special trebuie a
avea o deosibită recunoștință. Este vorba, d-lor de Onoratul
D. Dimitrie Nenițescu, fost președinte al consiliului de
administrație al casei centrale al băncilor populare, iar în
timpul de față, Ministru Industriei și Comerțului. D-l Neni-
țescu atât la inspecțiunile făcute băncii în trecut, cât și în
convorbirile ce administrația ei a avut cu domnia-sa, nu
a încetat a se ocupa de aproape de bancă, și ca o călăuză
lumnată, a ne sfătui în acțiunile noastre, asupra felului
cum trebuie să lucrăm pentru a i se asigură mersul mereu
înfloritor.

De altfel bunele sentimente și dragostea ce d-sa are
pentru băncile sătești este în deobște cunoscut.

Intr'una din cuvântările ce a ținut în anul 1904 la con-
gresul băncilor populare, întrunit în orașul Focșani, între
altele a spus:

«*Trebuie să fim mulți și bogați, pentru că o parte din
trupul neamului nostru este ruptă la răsărit, alta la miază-
noapte, alta la apus, iar între noi și frații noștri dela amiază-
zi stau două hotare.*

Pentru ca să resistăm ca popor noi *trebuie să fim mulți,*
foarte mulți și bogați, bogați foarte bogați.

Să adunăm avere și să fim *strângători*, nu pentru des-
fătări, ci și pentru a prăgăti *ziua de mâine* a neamului
nostru.»

Să urmăim sfaturile domniei sale, și ca un omagiu de
respect și recunoștință, dațimi voe a propune pe d. Mi-
nistru D. Nenițescu, președinte de Onoare al băncii noa-
stre «Caraiman.»

Și acum când d-voastră ați proclamat această preșe-
dinție, când banca este astfel onorată, se cuvine ca noi să
căutăm și mai mult a dovedi că merităm această cinste,
vieța noastră să o înfățișem așa încât, cineva să nu se
obosească a căuta în ea faptele bune, ci ele să iasă sin-
gure la iveală; după cum am mai spus, să trăim în or-
dine și cu respect față unii de alții, și să nu încetăm a face
binele decât atunci când nu putem a-l mai face.

Ordinea, respectul și recunoștința să formeze chiagul care

se unească între ei membrii băncii, așa după cum de fapt, trebuie să unească pe sătenii oricărei comune, pe cetățenii oricărui oraș, populațiunea oricărei țări, pentru a progresa, a fi respectate, pentru a exista. Acele societăți, comune sau țări ce au la bază însușirile de mai sus, se pot compara cu edificiile solide, clădite în ciment armat, ce nu se tem de foc, de apă sau cutremur; ele fac față oricărei primejdii, trec neatînse, dacă nu mărite, oțelite, prin necazuri și pericole.

Terminând, dați-mi voe încă, a mulțumi în numele d-voastră, d-lor membri din consiliul de administrație și d-lor censori, care în mod dezinteresat, și-au dat cu dragoste silințele pentru bunul mers al băncii, a mulțumi cu recunoștință d-lui casier Ion Ștefănescu și secretarului contabil Preotul Samson, D. Popescu, iar din parte-mi a vă mulțumi d-voastră tuturilor, care v-ați grăbit a lua parte la sărbătorirea de astăzi, a băncii noastre.

Acum să zicem ca întotdeauna și cu toții să trăiască M. S. Regele Carol și întreaga familie Regală, să trăiască Românismul, să trăiască banca «Caraiman» împreună cu toți membrii ei.

BILANȚUL BĂNCEI „CARAIMANU“

*încheiat la 31 Decembrie 1910, înainte de împărțirea beneficiilor
pe al 17-lea an social.*

ACTIV

PASIV

Cassa sold	29.809 04		Vărsăminte sold	665.045 73	
Efecte de primit sold	599.584 86		Depun. fructificare sold	21.535 67	
Depozit Cr. Agricol sold	30.000 —		Imprimare sold	448 91	
Dobânzi datorate la Cred. Agricol sold	589 60		Fond de rez. sold. Dob. reportate sold	38.578 22	5.630 25
Mobilier sold	8.430 25		Dob. datorate depunerilor sold	1.032 93	
Dobânzi datorate pe 1910 sold	6.079 01		Fond pentru amort. mobilier sold	3.058 55	
Proteste și chelt. de urmărire sold	8.861 84		Fond de prevedere sold	5.367 83	740.698 09
Mărf. generale sold. Efecte publice ale fond. de rezervă sold	170 —		Beneficiu net sold	— —	47.698 09
35.961 20					
Imobil sold	30.472 38				
Hipotecă rang I.	35.000 —				
Lemne sold	938 —				
Federala cop. sătești sold	2.500 —	788.396 18			
	—	788.396 18			788.396 18

Profit și pierderi încheiat la 31 Decembrie 1910.

DEBIT				CREDIT
Cheltuieli generale				
soldul contului	5.495	84		
Salarii soldul contului	10.200			
10% amortiz. mobilierului	843	—	18.538	84
Sold creditor beneficiu net	—	—	47.698	09
Total			64.236	93
				64.236 93

Acest bilanț s'a verificat și încheiat de noi azi 31 Decembrie 1910, conform art. 60 al. h din statutele băncii.

Președinte, *IR. Popescu.*

Vice-Președinte, *Anghel Ionescu.*

Casier, *Ioan Ștefănescu.*

Secretar-comptabil, *Pr. Șamson Popescu.*

Comptabil, *Gh. Pavelescu.*

Membri: *Pr. C. Ionescu, Gh. Măntulescu, I. Funeru, P. Tudorache, N. Vișionu, C. Bondoc, V. Ștefănescu, Gh. Oprea Manta, N. Giurgeanu,*

Censori: *G. N. Oprescu, I. Iliescu, Dnmitru N. Marin.*

Supleanți: *M. N. Olaru, I. M. Surghiu, Gh. Teodorescu.*

MUZEE ȘI EXPOZIȚII ÎN BUÇUREȘTI

Muzeul Simu — Deschis publicului Duminicile și Joile dela 11 ore a. m. până la 3 p. m.

Ateneul român (vizitarea localurilor și colecțiilor sale) — Deschis în fiecare zi, 9—12 dim. 2—4 d. a. Taxa de intrare 50 bani.

Muzeul etnografic și de artă națională (Monetăria Statului, șoseaua Kiseleff). — Deschis Joia și în zilele de sărbătoare dela orele 10 dim. până la 5 d. a.

Muzeul de antichități (Universitate). — Deschis Marți, Joi, Sâmbătă și Duminică dela 10—1.

Muzeul zoologic (șoseaua Kiseleff). — Deschis Duminica și săbătorile dela 10 dim.—4 d. a., și Joia dela 1 a. m.—3 d. a.

Muzeul de icoane (Casa Bisericii). — Deschis Joia, dela 3—5.

„Arta” (Strada Lascar Catargiu, 17). — Expoziție permanentă de pictură, sculptură și atelier artistic de fotografiat.

Biblioteca Academiei Române. — Până la 1 Septembrie, este deschisă dela 8 dimineța până la 12 dimineța.

Muzeul Aman (Strada Rosetti). — Deschis Joia dela 2—4 p. m.

IMBUNĂTĂȚIREA VITELOR ȚĂRĂNEȘTI PRIN COOPERATİVE

Imbunătățirea vitelor noastre nu a fost bine studiată în partea sa aplicativă. Nu este de ajuns să cunoaștem cele mai bune rase care ar putea să îmbunătățească rasele noastre indigene; trebuie să mai știm cum vor putea reproductorii importați să-și exercite acțiunea lor ameliorătoare la sate.

Capitalul imobiliar de aproape 800.000.000 lei reprezintă prin vitele din țara noastră, se află în mai mult de 3 sferturi în mâinile țăranilor. Este deci lesne de înțeles că o creștere în valoare a acestui capital, pe lângă că va spori avuția națională, va creia țăranimei noastre izvoare noi de venituri și va fi cel mai bun remediu pentru sărăcia și inferioritatea sa economică, comparativ cu țăranimea din alte state.

Prin crearea fondului zootehnic și hotărîrea luată de d. Ministru al Agriculturii de a distribui obștiilor sătești reproducători în condiții lesnicioase de plată, s'a îndrumat pentru prima dată îmbunătățirea vitelor, la noi în țară, pe o cale practică. Însă este logic să ne întrebăm: cu cine va trata Ministerul Agriculturii, pentru distribuirea reproducătorilor la sate? În mâinile cui îi va încredința? Cine va garanta plata lor și întrebuințarea în scopul la care au fost destinați? În sfârșit cine va îngriji de conservarea lor?

Răspunsul la aceste întrebări este lesne de dat: Ministerul Agriculturii trebuie să se găsească în fața unor organizațiuni rurale serioase, care să-i inspire încredere de întrebuințarea reproducătorilor și în stare să-i plătească valoarea lor.

În Dobrogea unde funcționez cu medic veterinar din anul 1905, am văzut sate de Nemți și Ruși care au ajuns la rezultate însemnate cu îmbunătățirea cailor și vitelor cornute mari prin o bună organizare și un spirit de asociațiune mai dezvoltat decât al Românilor. Astfel în satele Mamuslia și Sari-Ghiol se găsesc cele mai frumoase epe de reproducție din sudul Dobrogei, admirate de cunoscători la expozițiunile dela Anadol-chioi, provenite toate, din armăsari buni de reproducție cu talie și conformațiune bună, cumpărați de obștiile acestor sate și cu care au reușit în timp de 5 ani să-și transforme complect caii lor, încât populațiunea cavalină de acum a acestor sate nici nu poate fi comparată cu cea care am găsit-o la venirea noastră în Dobrogea. Cumpărarea armăsarilor s'a făcut de comitete alese de locuitori, cari îngrijesc de hrana lor cu ovăz în timpul monței și adună furagiile pentru iarnă. Monta se face în libertate, iar armășarii sunt adăpostiți în grajduri anume în curtea bisericilor.

Cu organizațiuni identice locuitorii Ruși, din «2 Mai», un sat de lângă Mangalia, și cei din Sari-Ghiol, care se ocupă cu lăptăria își îmbunătățesc rasa vacilor, prin tauri buni cumpărați și în grijiți prin contribuțiuni comune.

Astfel de organizațiuni se pot lesne constitui și în satele Românești, când suntem atâția funcționari trimeși în mijlocul țăranilor cu îndatorirea de a-i instrui și lumina și când Guvernul a votat legi cu scopul de a înlesni întovărășirea țăranilor în societăți cooperative în orice ramuri de activitate economică.

Pentru ca locuitorii din un sat oarecare să-și poată îmbunătăți vitele lor, trebuie să se constituie, după părerea noastră, într'o societate cooperativă pentru creșterea și îmbunătățirea vitelor, care să lucreze cu casa centrală a băncilor și obștiilor sătești și care va forma un organism intermediar între Ministrul Agriculturii și săteni. Această societate va fi administrată de un comitet compus din: un președinte, doi membrii din care unul casier contabil și 2 censori, conform cu statutele tip pe care le impune casa centrală cooperativelor sătești, care vor să uzeze de creditul său. În modul acesta se va forma o societate comercială, având ființă legală, care va putea stă în instanță pentru urmărirea membrilor care nu se țin de obligațiunile lor, și care ar putea fi urmărită de Minister pentru neplata animalelor furnizate sau de particulari, cari îi vor vinde semințe furagere. O astfel de societate va fi dela începutul său patronată de 2 protectori puternici: Ministrul Agriculturii, care-i va înlesni condițiunile de plată pentru cumpărările de animale

și de semințe furagere și de casa centrală a băncilor populare și a obștiilor sătești, care-i va deschide credit și-i va asigura o bună administrațiune, prin organele sale de control, însărcinate să verifice gestiunea băncilor și a societăților cooperative.

Mijlocul prin care locuitorii astfel organizați vor putea să realizeze ceea ce va fi necesar pentru a-și ameliora vitele, va fi capitalul societății.

Capitalul societății cooperative va fi format: a) din un capital sub-scris de membri și vărsat: $\frac{1}{10}$ la constituire, iar restul în 2 ani, b) din cotizățiuni anuale, c) din subvențiuni, donațiuni sau orice alte întreprinderi ale societății.

Cumpărarea reproducătorilor sau semințelor se va face cu capitalul societății; Costul lor se va rambursa treptat de locuitori, care vor plăti procente și un comision de $\frac{1}{2}$ la $\%$ în beneficiul societății. La capitalul sub-scris de membri se va plăti dobândă.

Plata reproducătorilor cumpărați se va face prin perceperea unei taxe anuale pe vaci și pe epe, care se va stabili după timpul cât va fi întrebuințat la reproducere acel animal și după numărul de femele ce poate fecunda.

Cu sumele rezultate din vânzarea reproducătorilor la sfârșitul carierei lor se va putea cumpăra cu mici adăogiri alții, astfel că pe măsură ce societatea se întărește și acumulează capitalul, sarcinile suportate de membri vor deveni mai ușoare.

În acest mod se rezolvă primul element al problemei îmbunătățirii vitelor țărănești: *Procurarea și îngrijirea animalelor de reproducție la țară*. Cel de al doilea element al problemei: *Cultura plantelor de nutreț artificial*, va putea de asemenea numai prin aceste societăți să-și găsească rezolvirea. Popularizarea culturii plantelor furagere este tot așa de importantă ca și răspândirea de buni reproducători. Nici nu este posibilă o îmbunătățire a vitelor noastre fără schimbarea modului lor actual de hrănire. Toate rasele ameliorate au fost create din rase primitive, supra-alimentate, selecționate și reproduse în consanguitate.

Plantele de nutreț artificial pe lângă că măresc producțiunea furageră pe unitatea de suprafață, o mai sustrag în acelaș timp de sub influența climatului.

Leguminoasele furagere prin rădăcinile lor pivotante, care merg la adâncimi mari, vegetează satisfăcător chiar în anii secetoși de care fatal planeta noastră nu poate fi lipsită. Leguminoasele mai fiind plante ameliorante, pot intră cu succes în asolamente și, în

afară de îmbunătățirea hranei vitelor, prepară bine terenul pentru cultura cerealelor și măresc producțiunea lor.

Sfeela furageră este aproape necunoscută în țara noastră și cu toate acestea cultura ei este așa de ușoară, și producțiunea enormă de furagiu pe care o dă, ar contribui în gradul cel mai înalt la ameliorarea cornutelor mari și mici.

Deprinderea locuitorilor dela țară cu cultura leguminoaselor furagere și a sfelelor de nutreț ar însemna un progres enorm către perfecționarea agriculturii și vitelor noastre.

Și până acum noi ca și mulți alții care au venit în contact cu țaranii, am ținut conferințe și i-am sfătuit să cultive aceste plante. Stăruințele noastre nu au fost însă urmate de nici un rezultat practic, deși locuitorii erau convinși de folosul lor.

Ne lipsește organul care să aducă la îndeplinire ceea ce recomandam sătenilor să facă; după câteva zile totul se uită, fără să se schimbe nimic din starea de lucruri anterioară.

Din moment însă ce va exista o societate pentru ameliorarea vitelor, vom putea comanda prin comitetul societății și capitalul de care dispune, semințele furagere trebuincioase, iar locuitorii care nu au mijloace la epoca semănatului vor fi creditați și vor putea să cultive și ei plante furagere ca și cei cu mijloace.

Obștiile sau tovărășiile sătești de arendare sunt asociațiuni cooperative întemeiate în vederea unei exploatațiuni agricole.

Ele pot coexistă într'un sat împreună cu o societate pentru ameliorarea vitelor; iar în satele unde nu sunt înființate asemenea tovărășii, negăsindu-se pământ de arendat, vor exista numai societăți pentru ameliorarea vitelor.

Ameliorarea vitelor în nici un caz, nu se poate realiza prin obștiile de arendare care în multe sate nici n'au rațiune de a se înființa.

Medicii veterinari din serviciile județelor, deși sunt obligați să se ocupe de îmbunătățirea vitelor, nu au avut putința să realizeze nimic în această direcțiune, din cauza lipsei de mijloace și din cauza că nu erau orientați asupra modului cum să înceapă acțiunea de ameliorare.

Din observațiunea ce am făcut asupra vieții țărănești și din rezultatele bune ce au dat asociațiunile cooperative la sate, mi-am format convingerea că Medicii veterinari vor putea lucra cu succes

pentru regenerarea și creșterea în valoare a vitelor țărănești și că într'un timp scurt, vom avea satisfacțiunea să constatăm rezultate surprinzătoare.

Programul nostru de lucru trebuie să fie următorul: 1) Organizarea sâtenilor în societăți cooperative pentru creșterea și ameliorarea vitelor, cu ființă legală și juridică, responsabile de valoarea și întreținerea reproducătorilor, sub controlul și cu creditul casei centrale a băncilor populare și a obștiilor sătești, prin mijlocirea cărora vom putea răspândi la sate buni reproducători și să popularizăm cultura leguminoaselor furagere și a sfeclilor de nutreț; 2) Emasculara tuturilor reproducătorilor improprii dela sate.

Se deschide astfel corpului nostru o direcțiune nouă de activitate, în care vom putea lucra cu cel mai mare folos pentru economia națională, iar prin faptul că se precisează ceace trebuie să realizăm în viitor putem fi siguri de succes.

Și prin această formă de perfecționare a vieții țărănești se va dovedi că legea casei centrale a băncilor populare și a tovărășiilor sătești și punerea unui capital de 80 milioane la dispoziția țărănimii, este cea mai mare reformă socială care s'a făcut dela înproprietărirea clăcașilor și constituie cea mai puternică pârghie, care s'a pus în mâinile ei pentru ridicarea sa economică.

P. S. În baza raportului ce am înaintat asupra acestei chestiuni, Onor. Direcțiune Sanitară, a delegat pe d. Inspector Veterinar I. St. Furtună, să urmărească activitatea și roadele primei tovărășii de acest fel ce am înființat împreună cu d-sa în comuna Ghiuvenlia, din jud. Constanța. D-nul Inspector Furtună a fost de părere să se înmulțească asociațiunile pentru ameliorarea vitelor în circ. noastră, precum și în celelalte circ. ale jud. Constanța. Rezultatul experimentării ce se va face va fi adus la cunoștința colegilor noștri tot prin coloanele acestei reviste.

(Revista de med. Veterinară).

D. Gh. Zacharia

Medic veterinar, Mangalia.

La administrația noastră din strada Mântuleasa No. 9, se găsesc de vânzare noile programe intrate în vigoare dela 20 Septembrie 1910 cu următoarele prețuri:

1. Progr. anal. a șc. norm. de învăț. și învățătoare . lei 2,20
2. Programa analitică a școalelor urbane . . . . . » 1,20
3.   »   »   » rurale . . . . . » 1,20

Luată din administrație, se scade 20 bani porto.

Către abonații noștri

Au trecut deja unsprezece luni din al XIV-lea an. Rugăm dar pe prietenii noștri să ne trimită prin mandat poștal costul abonamentului. Li mai rugăm să stăruie a face noi abonați, încunostiințând pe cei ce ar dori să se aboneze că vor primi revista, numai dacă vor trimete odată cu cererea de abonament și costul abonamentului de lei 5 pe an.

Reamintim prietenilor și abonaților noștri, că cine ne face cel puțin **cinci** abonați din nou, pentru anul curent, și trimete banii odată cu numele lor, are dreptul la un abonament gratuit, fie pentru biblioteca școlii, fie pentru parohie, cerc literar, etc.

Pentru elevii și absolvenții de școli primare din comunele rurale, reducem abonamentul la **patru (4)** lei pe an, fie că se abonează unul singur, fie o grupă de mai mulți inși la un abonament. Cererea de abonament în acest caz trebuie făcută prin dirigintele școlii, prin preot sau prin notar. Noii abonați cari ar dori să aibă revista dela începutul anului, să arate aceasta pe cotorul mandatului prin care trimit banii.

În tot cazul, cererea de abonament trebuie neapărat însoțită de plată, altfel nu se va satisface. Abonamentele se fac și se plătesc numai pe un an întreg.

Regularitatea cu cari de 14 ani aparem, bogatul material ce am publicat în acest timp și numărul cel mare de ilustrațiuni ce dăm în fiecare număr, sunt o garanție că revista este așezată pe baze solide și că se bucură de sprijinul și de încrederea tuturor.

ADMINISTRAȚIA.

Frumusețea este Podoaba Omenirei

DORITI să aveți un TEN ALB și FRUMOS?

Intrebuințați numai: CREMA, SAPUNUL și PUDRA ORIENTALA de ORȘOVA ale Farmacistului Ignatz Freyler

Reconoscute ca cele mai igienice preparate fără substanțe vătămătoare cari fac să dispară

Pete, Pistruc, Coșulețe și Crăpăturile de Vânt conservând obrazul până la starea cea mai înaltă

Este o ad vărată **COMORĂ** pentru **SEXUL FRUMOS**, se vinde cu:

Lei 1,20 Borc. de Cremă Orient.; Lei 1,50 Săpunul Oriental și Lei 2 Cutia Pudră Orient.
Se află de vânzare în București la toate Drogheriile, Farmaciile și Princip. magazine

Brăila: Dra Albertina Poliak, Clubul Comercial.
Bărlad: Leon M. Finchelmann

Bacău: S. Kellmann.
Corabia: Gr. Petrino, Marin R. Iliescu, D-tru C. Petrovici, Nicolae Marinescu.

Constanța: L. et I. Lascaridis.

Calafat: Iosef Rendek.

Caracal: Stănescu et Arghirescu, G. Popescu.

Călărași: Frații Iarchy, V. R. Bacarescu, G.G. Munteanu.

Cornăvodă: Mag. „La Tăranca”

Craiova: S. Lazăr Benvenisti, C. R. Iliescu, droguerie, A. M. Berger, Emanuel David, S. Benvenisti, Ioan N. Boeru, Ed. Kouteschweller, Frații Paraschivescu.

Dorohol: M. L. Schulimsohn
Focșani: S. Cohn, Frații Rosner.

Găldan: Gh. Nastasescu.
Galați: Toma Aburel, C. Teodorovici.

Blurgiu: S. A. Finți.

Huși: M. Brochmann.

Iași: Frații Braun, Str. Ștefan cel mare 53.

Itești: Nae Popescu.
Ploiești: I. Nășăsecu, libră. Farmacia V. Livovschi.

P.-Neamț: S. Stambler.

Roșiori: G. T. Mavrodineanu.

R.-Vâlcea: Gr. Petrino.

Slatina: Badea Florescu.

Sibozia: Nicolae I. Deleanu.

Târgov. Barbu Călinescu.

T. Măgurele: Frații G. Lucatos, A. Gologan.

Tg.-Jiu: Ilie Șerbu, Benjamin Penchas.

Tg.-Oana: Elias Michelson.

La T.-Severin numai la magazinele Iosef Frisch

ATELIERELE SOCEC & Co., BUCUREȘTI